

ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γ. Κ. ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΙΣ

Πτυχ. Ιερέως ἐν ΒΑΜΩ Κρήτης

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΔΥΝΑΜΙΣ ΕΤΗΣΙΑ

*Εσωτερικοῦ Δρ. 25

«Τὸ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεμα ζωοποιεῖ» (Β' Κορ. γ. β.)

ΕΧΕΙΣ ΖΩΗΝ ΑΙΩΝΙΟΝ ;

Τὴν ἀνωτέρω ἐρώτησιν ἀπευθύνομεν πρὸς πάντα ἀναγνώστην τοῦ παρόντος μὲ τὴν ἐνδόμυχον πεποιθήσιν ὅτι πᾶς εὐκρινῶς ἐνδιαφερόμενος διὰ τὰ αἰώνια αὐτοῦ συμφέροντα δὲν θὰ παρέλθῃ ἐν ἀδιαφορίᾳ ἐνώπιον μιᾶς τοσοῦτον σοβαρᾶς ἐρωτήσεως, ἀλλὰ θὰ θελήσῃ νὰ δώσῃ μίαν ἀπάντησιν σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν ἐν ἐπιγνώσει τῆς σοβαρότητος τοῦ ἐν προκειμένῳ ἐρωτήματος.

Ἴσως μεταξύ τῶν ἀναγνωστῶν μας νὰ ὑπάρχωσι (καὶ εὐχόμεθα νὰ ὑπάρχωσι πολλοί) οἱ δυνάμενοι νὰ ἀπαντήσουν καταφατικῶς, διότι ὄντως ἔγιναν κάτοχοι τῆς αἰωνίου ζωῆς, τὴν ὁποίαν ἀπολαύουν τώρα ἐν ἀγαλλιάσει τῆς καρδίας των καὶ γνωρίζουν ὅτι δὲν θὰ τὴν ἀπολέσωσι ποτέ, πρὸς δὲ ἔχουν ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἀπόδειξιν καὶ τὴν πληροφориαν διὰ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν καρπῶν τοὺς ὁποίους ἡ ζωὴ αὕτη ἢ νέα—ἢ αἰώνιος ζωὴ—παράγει πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ, πλὴν εἴμεθα βέβαιοι δυστυχῶς, ὅτι ἀσυγκρίτως πλειότεροι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ δύνῃσι νὰ δώσωσι τὴν ἀνωτέρω ἀπάντησιν, ἀλλὰ θὰ ζητήσουν νὰ δικαιολογηθοῦν ποικιλοτρόπως διὰ τὴν στέρησιν τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Πρὸς πάντα τοὺς τοιούτους ἔρχομαι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ συστήσω ὅπως δώσωσι προσοχὴν οὐχὶ εἰς ὅσα ἡμεῖς γράφομεν, ἀλλὰ πρὸς ὅ,τι ὁ Θεὸς λέγει ἐν τῷ λόγῳ Του ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὴν ἀγνοίαν των καὶ τὴν στενοχωρίαν των διὰ τὴν στέρησιν τοῦ αἰωνίου τούτου δώρου τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον νὰ διαδεχθῇ ἡ τελεία γνῶσις καὶ ἡ πλήρης ἀνάπαυσις τῆς ψυχῆς τῶν ἐν τῇ ἀποκτήσει τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ἡ αἰώνιος ζωὴ εἶνέ τι ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ οὐχὶ ἔμφυτον, πρὸς δὲ εἶναι τι τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος διὰ τῶν ἰδίων

αὐτοῦ δυνάμεων δὲν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ. Ὁ ἄνθρωπος ὡς γεγεννημένος ἐκ σαρκὸς καὶ δὴ ἁμαρτωλὸς, εἶνε φύσει νεκρὸς ὡς πρὸς τὸν Θεόν, ἤτοι ἄνευ αἰωνίου ζωῆς (ὄρα Ἐφεσ. β' 1—4, Ἰωάν. γ' 6).

Ἡ αἰώνιος ζωὴ εἶνε προσὸν ἀποκλειστικῶς τῆς θείας φύσεως καὶ παρέχεται ὡς δῶρον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς πάντα τοὺς πιστεύοντας εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Αὐτοῦ Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπικαλούμεθα τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνωστῶν εἰς τὰς ἀκολουθούσας μαρτυρίας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. «Ἐγὼ εἰμι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις». Ἰω. ια' 25. «Ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς καὶ αὕτη ἡ ζωὴ εἶνε ἐν τῷ Υἱῷ Αὐτοῦ. Ὁ ἔχων τὸν Υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει». Ἰωάν. Α' Ε'. 11, 12 Οὗτος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος Α'. Ἰω. ε'. 21,

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ Η ΑΙΩΝΙΟΣ ΖΩΗ ;

Εἴπομεν προηγουμένως ὅτι ἡ αἰώνιος ζωὴ εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ διδόμενον διὰ πίστεως εἰς τὸν εὐλογητὸν Αὐτοῦ Υἱόν. Ὁ Κύριος λέγει «ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον». Ἰω. γ'. καὶ ἀλλαχοῦ «ὅστις ὁμῶς ἀπειθεῖ εἰς τὸν Υἱὸν δὲν θέλει ἰδεῖ ζωὴν ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ». Ἰωάν. γ'. 36. Ὡστε ὁ μόνος ἀλλ' ἀσφαλὴς τρόπος τοῦ νὰ γίνῃ τις κάτοχος τοῦ δώρου τῆς αἰωνίου ζωῆς εἶναι ἡ πίστις εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦ Χριστὸν ἄνευ οἰασθῆ ποτε ἄλλης διατυπώσεως ἢ ἔργου τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως ἢ δυνάμεως. Τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα ἐπιβεβαιούσι πλήρως τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Α'.) ὁ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ληστής ἐσιώπη δι' ἀπλῆς πίστεως ἄνευ οἰουδήποτε ἔργου β'.) ὁ ἄσωτος υἱὸς ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Πατρὸς, εὐθὺς ὡς ἐπέστρεψε, χωρὶς νὰ κάμῃ τίποτε ἀπολύτως τὸ ὁποῖον νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν προτέραν αὐτοῦ διαγωγὴν. Αἱ ἀπαντήσεις «ἡ πίστις σου σέσωκέ σε» καὶ πληθὺς ἄλλη παραδειγμάτων τὰ ὁποῖα δύναται ὁ Θεὸς νὰ ἀνεύρῃ εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Καινῆς Διαθή-

νης, πρὸ πάντων δὲ καὶ εἰς τὰ πρῶτα κεφάλαια τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, εἶναι εὐψευδεῖς μάρτυρες τῆς μεγάλης ταύτης καὶ πολυτιμοτάτης διακηρύξεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

ΤΙ ΕΣΤΙ ΠΙΣΤΙΣ;

Γνωρίζομεν ἐκ πείρας ὅτι ἡ λέξις «πίστις» κατήντησε σύμβολον, ὁμολογία τῶν χειλέων καὶ ἄοριστος ὁρισμὸς, τὸν ὁποῖον διακηρύττουν πλήθη ἀνθρώπων, οἵτινες πᾶν ἄλλο εἶπε ἢ ἀληθεῖς πιστοὶ καὶ τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ καταμαρτυρεῖ ὅτι ζοῦν ἐν τῇ ἁμαρτία, ἐστερημένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἀγνοίαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν. Ἐφ. ε'. 18. Διὰ τοῦτο ἐπιθυμοῦμεν νὰ σαφηνίσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο πρὸς πληροφάνειαν τῶν θέλοντων νὰ κάμωσιν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀφήνομεν νὰ λαλήσῃ τὸ στόμα τοῦ Ἀποστόλου ἐν τῇ πρὸς Ἑβρ. ια'. 1 «εἶναι δὲ πίστις, ἐλπίζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος μὴ βλεπομένων» καὶ ἀλλαχοῦ, «Ἐὰν ὁμολογήσῃς διὰ τοῦ στόματός σου Κύριον τὸν Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ἠγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, θέλεις σωθῆναι, διότι μετὰ τὴν καρδίαν πιστεύει τις εἰς δικαιοσύνην, μετὰ τὸ στόμα δὲ γίνεται ὁμολογία πρὸς σωτηρίαν».

Καθὼς βλέπει ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὁ ἀναγνώστης δὲν ἀρκεῖ ἡ ὁμολογία τοῦ στόματος διὰ νὰ σωθῆναι τις ἀλλ' ἡ πίστις τῆς καρδίας, ἡ ὁποία πίστις πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπενέργεια τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, διότι ἄλλως ὁ φυσικὸς ἀνθρώπος δὲν δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, διότι εἶνε μωρία εἰς αὐτὸν, ὁ δὲ Κύριος λέγει «οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς με ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ ὁπέμψας με ἔλκυσῃ αὐτὸν Ἰωάν. στ'. 44». «Ἐὰν τις ἀκούσῃ παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μάθη ἔρχεται πρὸς με» Ἰω. στ'. 45 καὶ ἀλλαχοῦ, «Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει» Ἰω. ι'. 27 «ἡμεῖς δὲ οὐ πιστεύετε ὅτι οὐκ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν». Ἐχω καὶ ἄλλα πρόβατα».

Ἀναγνώστα! ἐὰν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, σοῦ ἀποκαλύπτει τὴν ἁμαρτωλότητά σου καὶ σοῦ προκαλεῖ φόβους διὰ τὴν αἰωνίαν σου κατάστασιν, τοῦτο εἶναι καλὸν σημεῖον ὅτι σὲ ὀδηγεῖ εἰς μετάνοια, καὶ πίστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὅστις ἔγεινεν ἴλασμόν τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ ὄλου τοῦ Κόσμου. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπικαλέσθητι Αὐτὸν καὶ θέλει σὲ δε-

χθῆ καὶ θὰ σοὶ δώσῃ ἀνάπαυσιν καθὼς ὁ ἴδιος λέγει. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καὶ ἐγὼ θέλω σᾶς ἀναπαύσει». Ἐὰν διψᾷς διὰ σωτηρίαν, δικαιοσύνην, ἁγιασμόν τρέξε πρὸς τὸν Χριστὸν ὁ ὁποῖος ἔγεινεν εἰς ἡμᾶς ἀπὸ Θεοῦ σοφία, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις Α'. Κορ. α'. 30 Ἐὰν θέλῃς νὰ φέρῃς καρποὺς πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ, μάθε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ πηγὴ τῶν καλῶν ἔργων, «ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐγὼ κάμνω καὶ ἐκεῖνος θὰ κάμῃ» «ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ, αὐτὸς φέρει καρπὸν πολύν». Ἰω. ιε'. 1—4 Ἐὰν θέλῃς τὴν βεβαιότητα τῆς σωτηρίας σου, δοκίμασον τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ μάθῃς ὅτι Ἐκεῖνος ἀπέθανε διὰ σέ, διὰ νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ νὰ σὲ παραστήσῃ ἐνώπιόν Του ὡς παρθένον ἁγίαν καὶ ἄμωμον ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ Βασιλείᾳ Αὐτοῦ, καὶ ὅσον περισσότερον τὸν γνωρίσεις τόσον πλειότερον θὰ θαυμάσῃς τὴν ἀγάπην Του τὴν ὑπερέχουσαν πᾶσαν γνῶσιν.

Κλαίοντες τὴν μικρὴν ταύτην μελέτην μας ἐπὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς προσκαλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ἀναγνώστας μας νὰ ἐντρυφήσωσιν εἰς τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μᾶς ἔδωκεν ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ πρὸς τελείαν ἀνάπαυσιν τῆς ψυχῆς μας, αἰωνίαν παρηγορίαν καὶ ἀγαθὴν ἐλπίδα μας.

«Ταῦτα ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς τοὺς πιστεύοντες εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ γνωρίζητε ὅτι ἔχετε ζωὴν αἰώνιον καὶ διὰ νὰ πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Α'. Ἰω. Ε'. 13

Πάντες σεῖς εἰσθε Υἱοὶ Θεοῦ διὰ πίστεως εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν Γαλ. γ'. 26.

Καὶ ἐπειδὴ εἰσθε υἱοὶ ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας σας κράζον Ἀββᾶ ὁ Πατήρ. Ὅθεν δὲν εἶσαι πλέον δούλος ἀλλὰ Υἱός, ἐὰν δὲ Υἱός καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γαλ. δ'. 6,7.

Ἐύχομαι ὅπως πᾶς ἀληθῶς ζητῶν τὴν σωτηρίαν τοῦ ὀδηγηθῆναι διὰ τῶν γραμμῶν τούτων νὰ ριφθῆναι εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Χριστοῦ καὶ δυννηθῆναι νὰ εἴπῃ μετὰ τοῦ μακάριου Παύλου «ὅταν ὁ Χριστὸς ἡ ζωὴ ἡμῶν φανερωθῆναι τότε καὶ ἡμεῖς θέλομεν φανερωθῆναι μετ' αὐτοῦ ἐν δόξῃ» Κολ. γ'. 4 Ἀμήν.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Π ρ ο ς

Τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Ρεθύμνης καὶ Ἀύλοποτάμου, Ἱερὰν Μητρόπολιν Κρήτης. Μακαριώτατην Μητροπολίτην Ἑλλάδος, ἔξοχώτατον Πρωθυπουργὸν κ. Ἐλευθέριον Βενιζέλον Ὑπουργὸν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων

Εἶναι γνωστὸν ὅτι βάσις πάσης πολιτείας ἀνεκὰθεν ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία, διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Πλάτων περὶ θρησκείας ὁμιλῶν λέγει, «εὐροῖς δ' ἂν ἐπιὼν καὶ πόλεις ἀτειχίστους, ἀγραμμάτους, ἀβασιλεύτους, ἀοίκους, ἀχρημάτους, ἀπέιρων Θεάτρων καὶ γυμνασίων, ἀνιέρου δὲ πόλεως καὶ ἀθέου μὴ χρωμένης εὐχαῖς μηδὲ ὄρκους, μηδὲ μαντεῖσις, μήτε θυσίας ἐπ' ἀγάθοις, μηδὲ ἀποτροπαῖς κακῶν, οὐδεὶς ἐστὶν οὐδ' ἔσται γεγωνῶς θεατῆς.»

Εἶναι δὲ γεγονὸς ὑψίστης προσοχῆς ὅτι οὐ δεμία δύναμις ἠδυνήθη νὰ ἀπομακρύνῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τῆς ἀδειασειστοῦ καὶ σταθερᾶς ταύτης ιδέας τῆς θρησκείας, οὔτε ἡ φοβερὰ τυραννία βαρβάρων κατακτητῶν, οὔτε οἱ αὐθάδεις ἐμπαιγμοὶ ἀθέων λογίων, οὔτε αἱ περὶ τὸν τύπον σχολαστικαὶ συζητήσεις ἠδυνήθησαν νὰ καταπνίξωσι τὸν πόθον τῆς λατρείας τοῦ θεοῦ, ὃν ἀνεκὰθεν ἡ ἀνθρωπότης ζωηρότατα ἠσodάνθη.

Θρησκευτικαὶ γνῶμαι καὶ θεολογικαὶ θεωρίαι ἀνετράπησαν ἐν τῇ πορείᾳ τῶν αἰώνων, νῆαι δὲ τοιαῦται ἀνεφάνησαν, θρησκευτικοὶ τύποι καθιερωθέντες ὑπὸ τοῦ χρόνου κατέπεσαν ὑπὸ τὸν ὄξυν πέλεκυν τῆς αὐστηρᾶς κριτικῆς, βωμοὶ δὲ καὶ ναοὶ ἐκ θεμελίων κατηδαφίσθησαν καὶ αὐταὶ δὲ αἱ θρησκευτικαὶ ἀλήθειαι ἐκαλύφθησαν πολλάκις ὑπὸ τῆς ὀμίχλης τῆς πλάνης, ἀλλ' ἡ θρησκεία ἐστὶν ὁμοία τῷ ἡλίῳ, ὅστις δύναται μὲν νὰ ἐπισκιασθῇ ὑπὸ τῶν νεφῶν οὐχὶ ὁμως καὶ νὰ σβεσθῇ ὑπ' αὐτῶν.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην τὴν διὰ μέσου τῶν αἰώνων κληροδοτηθεῖσαν ἡμῖν δυστυχῶς ἠγγόησαν μίχρη τῆς 17 Δεκεμβρίου 1923 πᾶσαι αἱ ἐκάστοτε Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ ἐντεῦθεν, ἡ τότε δὲ ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις ἀνεγνώρισε μὲν τὴν ἀλήθειαν ταύτην προβάσα εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ψήφισιν τοῦ νέου Ἐνοριακοῦ Νόμου τῆς 17 Δεκεμβρίου 1923 ἐξ 102 ἄρθρων ἀποτελουμένου, λόγῳ ὁμως οἰκονομικῆς καχεξίας τοῦ Κράτους δὲν ἔβηκεν τοῦτον εἰς ἐφαρμογὴν, καὶ οὕτω ὁ μετ' ἀκράτου ἐνθουσιασμοῦ χαιρετισθεὶς νέος ἐνοριακὸς Νόμος ὑπῆ-

ρξεν δῶρον ἄδωρον, ἀληθῆς φενάκη καὶ ἀποκαρδίωσις τοῦ πονεμένου ἐνοριακοῦ κλήρου.

Αἱ μετὰ τὴν ἐπαναστατικὴν ἐκείνην Κυβερνήσιν Κυβερνήσεις τελείως ἠγγόησαν τὸν ψηφισθέντα τοῦτον νόμον καὶ ἔρριψαν τοῦτον εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων ἐπὶ ἀνυπολόγιστον ζήτημα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις περιήλθεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀπορίας, ὥστε ἐψήφισε Νόμον δι' οὗ ἐπιτρέπεται ἡ χειροτονία ἐφημερίων εἰς τὰ χωρία καὶ νήσους καὶ μὴ κεκτημένων οὐδὲ ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου, ἵνα ἀναπληροῖ τὰ δημιουργούμενα κενὰ τῆς.

Ἐν ᾧ δὲ ἀπαγοήτευσις καὶ ἀθυμία κατεῖχε τὸν Ἱερὸν Κλήρον τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἰδοὺ Ὑμεῖς ὡς ἀπὸ μηχανῆς Θεοῦ ψήφω τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ προχειρισθεὶς εἰς Πρωθυπουργὸν αὐτοῦ διὰ δαμοκλίτους σπάθης ἐλύσατε τὸν γόρδιον δεσμὸν τοῦ νέου ἐνοριακοῦ νόμου καὶ ἐδημοσιεύσατε τὸν Νόμον 3615 περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις τῆς Ἑλλάδος μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκ 4 ἄρθρων.

Ἡ γὰρ τοῦ πονεμένου ἐνοριακοῦ ἰδίου κλήρου ἐπὶ τῇ δημοσιεύσει τοῦ Νόμου τούτου ὑπῆρξε ἀπερίγραπτος, ἡμῶν δὲ τῶν Κρητῶν ἡ χαρὰ συνοδεύετο καὶ ὑπὸ ὑπερηφανείας ὑψίστης ὅτι τὸ μέγα τοῦτο γεγονὸς ὠφείλετο εἰς τὴν σθεναρὰν θέλησιν καὶ χειρονομίαν τοῦ νέου Ἐπιμενίδου, ὅστις θεῖα βουλήσει θὰ διώρθου τὰ κακῶς ἔχοντα.

Ὅμως φεῦ! διότι ἐν ᾧ διὰ τοῦ δημοσιευθέντος Νόμου 3615 νέα τάξις καὶ νέα ζωὴ χύνεται εἰς τὸν ὄργανισμὸν τῆς Ἐκκλησίας καὶ μία νέα κατσύθηνσις εἰς τὸ οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν πεδῖον τῆς δράσεώς της, παρηγκωνίσθη κατὰ τὸν παραδοξότερον τρόπον ἡ μεγαλόνησος Κρήτη ἡ ἰδιαίτερα Ὑμῶν Πατρίς καὶ ὁ ἐνοριακὸς αὐτῆς κλήρος καὶ πάλιν ἀφέθη εἰς τὴν στυγεράν του πενίαν καὶ ἐγκατάλειπιν.

Διότι ἐνῶ διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ εἰρημένου νόμου τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀναθέτει τὴν διοίκησιν τῶν μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀναγνωρίζεται αὐτὴ ὡς ἡ διοικητικὴ αὐτῶν ἀρχή. Καὶ ἐνῶ διὰ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ εἰρημένου Νόμου ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῶν μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν ὁ ἐνοριακὸς Νόμος περιναῶν καὶ ἐφημερίων 1923, ὁμως δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἡ Ἐκκλησία Κρήτης δι' ἣν ἐξακολουθεῖ τὸ ἰσχυρὸν ἴδιον καθεστῶς.

Φοβερώτερον τοῦτου ἀδίκημα οὐδ' ἔφαν τάσθη ποτὲ ὁ ἐνοριακὸς κλήρος Κρήτης ὁ ἐπὶ τσας δεκαετηρίδας ἀγνοηθεὶς καὶ τὸ ἀδίκη-

μα τοῦτο καθίσταται ἔτι μείζον δεδομένου ὅτι οἱ μὲν Ἐπίσκοποι Κρήτης ὑπήχθησαν εἰς τὸν πανυπαλλήλικόν νόμον μὲ βαθμὸν Ἀρεοπαγίτου καὶ μισθὸν 8250 δραχμ. μηνιαίως ὁ δὲ ρακένδυτος καὶ πειναλέος ἑνοριακὸς κληρὸς ἀφῆθη εἰς τὴν πενταρολογίαν τῶν πιστῶν.

Ἐν γνώσει τοῦ εἰς βάρος ἡμῶν χαλκευθέντος τούτου ἀδικήματος ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸν ἑνοριακὸν κληρὸν τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης συνελθόντες σήμερον τὴν 16 Σ)βρίου 1928 ἐν Ρεθύμνῃ εὐσεβῶς.

ΑΙΤΟΥΜΕΘΑ

1) Ὅπως ἐπεκταθῆ ὁ νέος Νόμος 3615 περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις τῆς Ἑλλάδος Μητροπόλεων καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης διότι καὶ αὕτη ἀνήκει εἰς τὰς νέας χώρας.

2) Ὅπως τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ νόμου τούτου ἐπεκταθῆ καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης καὶ διαβαθμισθῆ ὁ ἑνοριακὸς αὐτῆς κληρὸς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νέου ἑνοριακοῦ Νόμου τοῦ 1928.

3) Ὅπως ἡ διαβάθμισις ἡμῶν ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχὺν ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ὁ δημοσιευθεὶς νόμος 3615.

Ἐλπίζομεν δὲ ἢ μᾶλλον πιστεύομεν ὅτι τόσον ἡγεραρχία, ὅσον καὶ ἐξοχώτατος Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν θρησκευμάτων καὶ Ὑμεῖς Κύριε Πρόεδρε, ὁ τόσον πανηγυρικῶς κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Λαοῦ ἵνα τὰ κακῶς ἔχοντα τακτοποιήσῃς δὲν θὰ ἀφίσης ἀγνοούμενον καὶ ἐγκαταλελειμμένον τὸν πονόμενον ἑνοριακὸν Κληρὸν τῆς γενετήρας Σου.—

Ἐν Ρεθύμνῃ τῆ 16 Σ)βρίου 1928

Εὐπειθέστατοι οἱ Ἱερεῖς Ρεθύμνης

Σπῦρ. Δημητρακάκης	Ἐμμαν. Πάγκαλος
Γεώργ. Τσιλιδάκης	Ἐμμαν. Δραμοντσάνης
Κυριακὸς Κατσαντώνης	Σταῦρ. Γανταδάκης
Μιχαὴλ Σαριδάκης	Ἐμμαν. Πετράκης
Εἰσαγ. Βλασιτὸς	Γεώργ. Ἡλιάκης
Νικόλ. Νικολιδάκης	Ἐμμαν. Ἀνδρουλιδάκης
Σοφρ. Βλατάκης	Εἰσαγ. Σαββάνης
Νικόλ. Μαρκάκης	Ἀντώνιος Περγιουδάκης
Γ. Ἀποστολάκης	Ἰωάννης Παπαδάκης
Δημ. Διβεράκης	Κων. Γεωργουλάκης
Δημ. Διαλεκτὸς	Γεώργ. Σπιτάδης
Μιχ. Παπαδάκης	Παῦλος Κοπανάκης
Ματθ. Τσουπάκης	Μιχ. Περβολιανάκης
Ἰωάν. Σιγανὸς	Μηνᾶς Περβολιανάκης
Νικόλ. Πετράκης	Ἰωάν. Λαγουνάκης
Χαραλ. Κουμენტάκης	Ἰωαν. Νουφράκης
Ἐμμαν. Δουλιγεράκης	Μιχ. Ἀνδρουλιδάκης
Μιχ. Σκορδίλης	Ἀνδρέας Παπαγιαννάκης
Γεώργ. Βλασιτὸς	Μιχ. Μαργακουδάκης

Κων. Ἀγγελάκης	Ἐμμαν. Κλάδος
Γεώργ. Τουρνάκης	Ἰωάννης Γζαγκαριώτης
Ἰωάν. Σκαντιδάκης	Ἰωάν. Ἀγυονάκης
Ζαχ. Παπαδάκης	Πολυχ. Παπαδάκης
Ζαχ. Ζαχαράκης	Πέτρ. Βαβουράκης
Κων. Ἀ. αβ.	

Διὰ τὴν ἀκριβείαν τῆς ἀντιγραφῆς

Ρεθύμνον τῆ 19 Σ)βρίου 1928

Ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ

Μᾶρκος Μπλυμάκης
Ἰωάννης Σκαντιδάκης
Σπῦρος Δημητρακάκης

Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΝΑ ΖΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΥΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΟΝ

Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων λέξεων ἐκδηλοῦται ὁ μέγας ἠθικὸς κώδιξ εἰς τὸν ὁποῖον περιλαμβάνονται ἐν συνόλῳ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀνθρώπου, τὰς ὁποίας τοῦ ἐπιβάλλει ἡ συνείδησις του νὰ παρακολουθῆ, νὰ ἔχη εἰς τὸν νοῦν του καθ' ἐκάστην καὶ νὰ ἐκπληροῖ κατὰ γράμμα, ἂν θέλῃ νὰ εἶναι συνεπὴς πρὸς τὰς ἠθικὰς γραμμάς τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, «τοῦ ζῆν καὶ πολιτεύεσθαι κατὰ Χριστόν», φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι εἶναι μία ἀπλή ἐννοια, εἰς συλλογισμὸς μικρᾶς ἐκτάσεως καὶ ἴσως ἀνάξιος προσοχῆς δι' ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁπαδῶν τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες δὲν τὸν ἐννοοῦν ἢ καὶ ἂν τὸν ἐννοοῦν, δὲν θέλουν νὰ ἀκολουθήσουν τὰ συμπεράσματά του καὶ νὰ τηρήσουν τὴν σειρὰν τῶν ἠθικῶν κανόνων, οἵτινες ἀπορρέουν ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων λέξεων.—

Εἶναι ἀληθῶς μικρὰ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν λέξεων καὶ γραμματικῶς ἡ πρότασις αὕτη, ἀλλ' ἡ περιεκτικότης καὶ ἡ ἔκτασις αὐτῆς ἀποτελεῖ ἕν μέγα ἠθικὸν οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποῦ ἡ βάση εἶναι τόσον μεγαλειώδης καὶ τὸ ὕψος τόσον ὄση εἶναι ἡ ὑπεράνθρωπος δύναμις Ἐκείνου τοῦ ὁποῦ τὰς πράξεις καλεῖται ὁ ἀνθρώπος νὰ μιμηται καὶ ἐκτελῆ διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς προορισμὸν του.

Διὰ νὰ γείνη ὁ χριστιανὸς μιμητὴς τῶν πράξεων τοῦ Χριστοῦ καὶ δυναθῆ νὰ ὁμοιωθῆ πρὸς αὐτὸν ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ σειρὰν ὄλην ἐργασιῶν ἀδιακόπως καὶ ἐν γένει νὰ ῥυθμίσῃ τὴν κατεύθυνσιν τῆς ζωῆς του ἐπὶ ἠθικοῦ ἐπιπέδου πάντοτε, ὥστε νὰ δύναται νὰ καταπολεμῆ τὰς ὀλεθρίας καὶ κακοβούλους ιδέας καὶ εἰσηγήσεις τοῦ πονηροῦ, τοῦ ἀφαννοῦς ἀλλ' ὀλεθρίου ἐργάτου καὶ καταστροφέως τοῦ ἀν-

θρώπου, ὁ ὁποῖος ἐπιτηδεύεις κατορθώνει διὰ τῶν βδελυρῶν καὶ ἀπιστίων ὑποδείξεών του, νὰ παραλανᾷ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν καὶ ἐνάρετον ζωὴν καὶ τὸν φέρῃ πρὸς τὴν ἀπώλειαν. — Ἡ ἄποψις αὐτῆς διανοίγεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀληθοῦς χριστιανοῦ, τοῦ νὰ θελήσῃ νὰ προσεγγίσῃ τὸν θεάνθρωπον Χριστὸν καὶ ἐννοήσῃ οὕτω τις ὁ ἐπὶ γῆς προσωρισμὸς του, τοῦ ἐπιβάλλει τὴν διαρκῆ ὑποχρέωσιν νὰ ἀμύνεται νυχθημερόν κατὰ τῶν ἐπιβούλων καὶ ὀλισθηρῶν ἐκινησέων τοῦ κατηραμένου δαίμονος καὶ νὰ ἀποκρούῃ πάντα καταχθόνιον λογισμὸν καὶ πᾶσαν αἰσθητικὴν ἰδέαν πρὸς τὴν σκοτιανόδον καὶ τὴν ἀδικον ὁδὴν. —

Ὁφείλει ὁ ἄνθρωπος νὰ εὐρίσκειται πάντοτε ἐν πνευματικῇ ἐρηγηθῶσει, ἀνόπλιος μὲ τὸ ἠθικὸν μαστίγιον τῆς ἡ ἐμοῦ ψυχῆς του νὰ ἐκδιώκῃ καὶ συστρίβῃ τὴν ἐκκυστικὴν μὲν ὁδὸν, ὑποδείξει τοῦ πονηροῦ λογισμοῦ, ἀλλὰ ἀδικον καὶ βλαβερὰν διὰ τὸν ὁμοίον του. Εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐργασίας τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς σκέψεως δεῖν νὰ δαλιζέται ὁ χριστιανὸς μὲ καρτερίαν καὶ ψυχικὸν σθένος ἠθικῆς δυνάμεως ἀκαταβλήτου, ἵνα μετὰ ὑπομονῆς μεγάλης καὶ πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ αὐτὸν πᾶν πρόσκομμα καὶ ἐμπόδιον, ἔργον τοῦ πονηροῦ πρὸς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς.

Ὅταν τοιοῦτοτρόπως μισήσῃ καὶ ἀποστραφῇ ὁ ἄνθρωπος τὴν δελεαστικὴν ἰδέαν καὶ ὠθησιν πρὸς τὴν ἀμαρτίαν, ἀσφαλῶς τότε φέρεται ὀλοταγῶς μετὰ πίστεως ἀσάλευτου, πρὸς τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ὑπακοῆς πρὸς τὸ ὑψηλὸν καὶ ἰδεῶδες θέλημα τοῦ Θεοῦ. —

Τὸ ἔργον τοῦτο βεβαίως εἶναι δυσχερὲς καὶ διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰς πειρασμικὰς ἐνοχλήσεις ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ζωῇ καὶ κατανίκησῃ τὸν πειρασμὸν καὶ θριαμβύσῃ, χρειάζεται ἀνάλογος πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς κακοβούλου ὑποδείξεως τοῦ πονηροῦ ἠθικὴ δύναμις καὶ ψυχικὸν σθένος τὸ ὁποῖον ἔχει ἀνάγκη νὰ ἀντλή ἀπὸ τὴν ἀκένωτον πηγὴν τῆς ἰδεώδους καὶ ἐξανθρωπιστικῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ναί, εὐλογημένε χριστιανέ, ὀφείλεις νὰ τὸ ἐννοήσῃ σαφῶς καὶ καθαρῶς ὅτι δι' ἐσὲ τὸν ἀσθενῆ χαρακτήρα, τὸν ἀίτητον εὐκόλως εἰς τὰ δηλητηριώδη δίκτυα τοῦ δαίμονος καὶ ὅστις χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃς πολλάκις παρασύρῃσαι εἰς ἐγκληματικὴν πράξιν καὶ γίνεσθαι πρὸς στιγμὴν πρὶν τὸ χωνεύσῃς καλὰ καλὰ, ἐνοχος καὶ παραβάτης μιᾶς ἢ πλειόνων ἐκ τῶν θείων ἐντολῶν. Σὺ λέγω, καὶ πᾶς ἄνθρωπος, ὡς δημιουργημα τοῦ Θεοῦ ἔχεις καθήκον νὰ ἀντλήσῃ ἀπὸ τὴν πάνσοφον διδασκαλίαν τοῦ Χρι-

στοῦ τὰ ἠθικὰ ἐκεῖνα ἐφόδιον, τὴν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν ἐκείνην δύναμιν, τὰς ὑπερφυσικὰς οὐτως εἰπεῖν ἐμπνεύσεις, αἱ ὁλοῖαι σοῦ χρειάζονται διὰ νὰ ἀποκρούῃς τὰς ὀλισθηρὰς σκέψεις τοῦ κακοῦ λογισμοῦ, διὰ νὰ προλαμβάνῃς καὶ ἐξουδετερώῃς τὴν ἐπίδρασιν τῶν κακῶν αὐτῶν εἰσαγγήσεων τοῦ δαίμονος, τοῦ ἀσπόνδου τούτου ἐχθροῦ τῆς ἠθικῆς διαμορφώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι δὲ γνωστὸν, εἰς σὲ χριστιανέ μου, ὅτι τὰ ὑψηλότερα διδάγματα, τὰ ἠθικότερα καὶ ὀφειμότερα καὶ σπουδαιότερα μετὰ τῶν ἄλλων τὰ ὅποια δεῖναι καὶ ὀφείλεις νὰ ἀντλήσῃς ἀπὸ τὸν μεγαλειώδη ἠθικὸν κώδικα τῆς διδασκαλίας τοῦ θεανθρώπου Χριστοῦ, εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ἀνεξικακία, ἡ συγγνώμη, καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον σου, ἡ ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ νὰ ἀπομακρύνῃς τὸ κακὸν ἀπὸ τὸν λογισμὸν σου, νὰ ἀποφύγῃς νὰ πράξῃς αὐτὸ καὶ νὰ γείνη· οὕτω νικητῆς, συνταξίαν καὶ ἀπομακρύνων ἀπὸ πλησίον σου τὰς δολερὰς παγίδας τοῦ δαίμονος, καὶ κατόπιν μὲ τὴν ἡρεμον καὶ γαληνίαν συνειδήσιν σου θὰ ἔχῃς καιρὸν νὰ σκεψῇς ποῖον τὸ ἀγαθὸν καὶ ἂν εἴμωρης νὰ τὸ κάμῃς, διὰ νὰ ἔχῃς τὴν συνειδήσιν σου ἡσυρόν καὶ νὰ αἰσθάνεσαι ἐν τῇ ψυχῇ σου τὸ γλυκύτερον αἶσθημα ἠθικῆς ἐξάσεως καὶ ὑπερηφινείας διὰ τὸ ἐπαινετὸν ἔργον σου. Καὶ τότε θὰ ἔχῃς ἀκόμη καὶ τὴν ἐπιδόκιμασίαν καὶ ἔπαινον τῶν ὁμοίων σου, οἵτινες θὰ σοῦ ἀπονεύμωσιν, τὸν ὀφειλομένον σεβασμὸν καὶ ἐκτίμησιν. Εἰς περιπτώσιν δὲ κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ κρατήσῃς ἀπὸ μετριοφροσύνης σου μεγάλην μυστικὴν τὴν ἀγαθῶσεργὸν πράξιν σου ἀπὸ τοῦς ἄλλους ἀνθρώπους, καὶ τότε θὰ ἔχῃς τὴν χαρὰν τῆς συνειδήσεως σου καὶ θὰ αἰσθάνεσαι ἐν τῇ ψυχῇ σου τὸ εὐώδες ἄρωμα τῆς θείας εὐλογίας, νὰ σοῦ ἀνταποδίδῃ πολὺ περισσότερα καὶ νὰ σοῦ ἁγίη ζωντανά πλέον ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ μας τοῦ ὁποῦ θέλεις νὰ μιμηθῇ τὰς ὡραίας πράξεις, ὅτι σὲ ἀναμένει ἡ μεγαλειώδης καὶ θεία ἐκείνη ἀνταμοιβὴ ἐν καιρῷ, τὴν ὁποῖαν ὁ Κύριος ὑπεσχέθη εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν καὶ ποιοῦντας τὸ θέλημα αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὡς ἐλέχθη ἐν ἀρχῇ, τὸ κατὰ Χριστὸν ζῆν καὶ πολιτεῦσθαι ἐπιβάλλει βεβαίως ὑφίστας ὑποχρεώσεις πρὸς τὸν χριστιανὸν τὸν ἐπιθυμοῦντα νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου ὡς διαμορφοῦνται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἠθικῶν διδγμάτων τοῦ Θεανθρώπου εἶναι ἀρκετὰ ὀγκώδη καὶ δυσσετέλετα.

Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος πρὸς μὲ τὴν ὁρεξίν καὶ

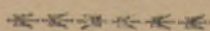
θεωρήν του απόφασιν θά ακολουθήσῃ τὴν αὐστηράν τήρησιν τῶν δόξων καὶ τῶν κανόνων τῆς ἰδεώδους. Αὐτοῦ διδασκαλίας ἔχει ἀνάγκη νὰ γαλβανίσῃ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ ἀπὸ ἐν ἀπρόσβλητον ἠθικὸν διάστρωμα, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς δύναται νὰ προηθευθῇ ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἀκένωτον πηγὴν τῆς Θεανθρώπου σοφίας· καὶ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν θεωρακισμένος π. έον θά ἀντέχῃ ἐγκρισεῶν—εἰς τὴν ἠθικὴν δρασίῳ του καὶ θά ἀποκρούῃ πᾶσαν δολερὰν εἰσήγησιν τοῦ πονηροῦ λογισμοῦ.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ὅταν σκέπτεται καὶ ἐργάζεται ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς ἀπομακρύνεται ἀσφαλῶς ἀπὸ τὴν εὐρείαν λεωφόρον τοῦ τοῦ ἀνοίγει ἢ κακόβουλος καὶ μαύρη σκιά τοῦ ἐφιάλτου δαίμονος καὶ ἐχθροῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁπότε διὰ τῆς τοιαύτης ἐντίμου καὶ μεθ' ὑπομονῆς καὶ ἐπιμονῆς ἀγαθοεργοῦ του δράσεως μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον διέρχεται ὁ ἀγαθὸς Χριστιανὸς τὴν στενὴν μὲν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τῆς σωτηρίας, ἀλλὰ τὴν ἄγουσαν ὅμως ἀναντιρρητῶς, εἰς τὴν οὐράνιον καὶ αἰώνιον δόξαν.

Σύνεθε ἐπομένως εἰς ἑαυτὸν ἄνθρωπε, ἀφοῦ μάλιστα ἀρέσκεσαι νὰ λέγῃσαι Χριστιανὸς καὶ νὰ θεωρῆς τὸν ἑαυτὸν σου ὁπαδὸν πιστὸν καὶ ἀφωσιωμένον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπομάκρυνον ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σου πᾶσαν κακὴν συνήθειαν, πᾶσαν ἐγκληματικὴν ῥοπήν τὴν ὁποῖαν σοῦ ἐγέννησε μιὰ κακὴ συναναστροφὴ, ἢ μιὰ ἀτελεῖς οἰκογενειακὴ ἀνατροφή ἢ πᾶσα ἄλλη κακὴ εἰσήγησις ἢ παρόρμησις ἐξ οἰουδήποτε σημείου καὶ ἀποφάσισε, ἀφοῦ θά ὀλλισθῆς μὲ τὴν νέαν αὐτὴν ἠθικὴν ἀναγέννησιν εἰς τὸν ψυχικὸν καὶ σωματικὸν σου ὄργανισμὸν νὰ ἐργασθῆς εἰς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς σου μὲ σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ ζῆς καὶ πολιτεύῃσαι κατὰ Χριστὸν, διὰ νὰ ὁμοιωθῆς πρὸς αὐτὸν.

Τοῦτο δὲ ἂν κατορθώσῃς μὲ τὴν ἰδικὴν σου θέλησιν καὶ ἐφαρμοζῆς καθ' ἑκάστην, τὸ ἀπόφευγε τὸ κακὸν καὶ πράττε τὸ ἀγαθόν, θά ἐξασφαλίσῃς πάντα ἐκεῖνα τὰ αἰώνια ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ὑπόσχεται ὁ Χριστὸς εἰς ὅσους πιστῶς τὸν ἀκολουθήσουσιν καὶ τηρήσουσιν τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ διδάγματα. Εἶθε.

Ε. Π. Δικηγόρος
Σεβριος 1928 !

Η ΑΓΑΜΙΑ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ἴσω θὶ διημιριβητεῖτο τὸ δικαίωμα εἰς πάντα μὴ περιβεβλημένον τὸ σῆμα νὰ ἔχῃ γνώμη ἐπὶ ζητήματος τόσοσιν οἰκογενειακοῦ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν

τῆς Ἑλλάδος, ὅσον τὸ τῆς ἀγαμίας τοῦ κλήρου.

Ἐρ' ὅσον ὅμως τὸ ζήτημα τοῦτο τόσοσιν συζητεῖται τελευταίως καὶ εἰς τὰ διάφορα θεολογικὰ περιοδικὰ ἀπετέλεσεν τὸ φλέγον τῆς ἡμέρας θέμα, νομίζομεν ὅτι ἢ προσθήκη μιᾶς ἐπὶ πλέον γνώμης ἐστὶ καὶ ἐκ κοσμικοῦ προερχομένης, ἂν μὴ ὀφείλει ἐν προκειμένῳ τοῦλάχιστον δὲν θά ἔβλαπεν.

Κυρίως ἀφορμὴν πρὸς ἀνάμειξιν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐν ἐπικεφαλίδι θέματος μοὶ παρέσχε ἢ ἐσχάτως ἀναδημοσιευθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Μάντισσῳ τῆς Ἀγγλίας πρωτοπρεσβυτέρου κ. Κονατ. Καλλινίκου, ἐν τῷ «Χριστιανικῷ Φωτὶ», εἰς ἀπὸ τῆσιν τῶν ὑπὸ τῆς «Νέας Ζωῆς» γραφομένων περὶ τοῦ ἀγάμου κλήρου, ἂν καὶ ἢ «Νέα Ζωὴ» ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν δευτέρου γάμον τῶν κληρικῶν, ὅστις δὲν ἔχει σχέση μὲ τὴν ἀγαμίαν τοῦ κλήρου, δεδομένου ὅτι ὁ πρῶτος γάμος κατάρχησεν τὴν περιτομὴν τῆς παρθενίας καὶ ὅτι τὸ ἐπιβάλλειν ἀναγκαστικὴν ἀγαμίαν οὐδένα πνευματικὸν σκοπὸν ἐξυπηρετεῖ, ἀπεναντίας ζημίαν πρόξενον δύναται νὰ γίνῃ.

Τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Καλλινίκου μοὶ εἶναι ἰδιαιτέρως σεβάσιμον καὶ δεσμοὶ στενωτέρου ἀπὸ μίαν ἀπλήρη γνώμη, μοὶ καθιστῶσιν ἐξαιρετικῶς δύσκολον τὸ βῆμα τῆς κριτικῆς ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς ταύτης.

Ἐν τούτοις περσερχόμενος τὰ ἐμπόδια ταῦτα ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινὰς ἐν τῇ σιναισθήσει, ὅτι ἢ ἐλευθερία τῆς γνώμης πρέπει νὰ εἶναι ἀνεπηρεάστος ἐκ τῶν προσώπων.

Ὁ κ. Καλλινίκος εἰς τὴν ἀρχὴν μὲν τῆς ἐπιστολῆς του κατακρίνει τὴν ἐγερωθεῖσαν συζήτησιν μεταξὺ τῶν ἀγάμων καὶ ἐγγάμων κληρικῶν περὶ τοῦ τίνες αὐτῶν δικαιούνται νὰ προκορευῶνται ἐν ταῖς ἱεροπραξίαις, παρσευρόμενος ὅμως ἐν τῇ ἐριδι κατακτεροφ, φρονεῖ ὅτι ἢ πρωτοκαθεδρία ἀνήκει εἰς τοὺς ἀγάμους.

Ἡ συζήτησις αὕτη ἐνθυμίζει τὴν ματαιοδοξίαν τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου ἐρωτῶντων αὐτὸν τίς θά εἶναι ὁ μεγαλειότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὡς καὶ τὴν σκηπὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἢ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου παρεκάλεε τὸν Ἰησοῦν ὅπως τάξῃ αὐτοὺς εἰς τιμητικὰς περὶ τὸν θρόνον Του θέσεις.

Φρονοῦμεν ὅτι τοιαῦται διακρίσεις δὲν ἔπρεπε νὰ γίνωνται, τοῦ Κυρίου μόνου ἀρμοδίον ὅπως ἐπιφυλάσῃ τοὺς στεφάνους εἰς τοὺς ἀξίους αὐτῶν εἴτε ἀγάμοι, εἴτε ἐγγάμοι τυγχάνουσιν οὗτοι.

Διότι εἶναι ἀναμφιβόλως ἐπέμβασις ἡμῶν εἰς ἀλλότρια δικαιώματα νὰ ἀποδίδωμεν τιμὰς εἰς ἐξωτερικὰ φαινόμενα ἐφ' ὅσον τὸ βάθος τῆς καρδίας μόνον ὁ Θεὸς ὀφθαλμῶς δύναται νὰ ἐξερευνήσῃ, ἀποροῦμεν δὲ πῶς ἀνῆρ τῆς μαρσεφίας καὶ τοῦ ἠθικοῦ κύρους τοῦ κ. Καλλινίκου ἐπιμβαίνει εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην καὶ τάσσεται ὑπὲρ τῆς προτιμῆσεως τῶν ἀγάμων κληρικῶν.

Ἐνφ' δὲ ἀναγνωρίζῃ τὴν διαπλαστικὴν δύναμιν ἐπὶ τῶν πολιτῶν εἰς τὰς Χώρας ἐκεῖνας ὅπου οἱ ἐγγάμοι ἱερατικοὶ οἶκοι ἐξαπολύουσιν τὰς εὐσεργετικὰς ἐπιδράσεις των, προσκρούει ἐπιτα εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καθ' ἣν ἢ παρθενία θεωρεῖται ἀνωτέρα τοῦ γάμου. Δηλαδὴ ἀναχωρῶν ἀπὸ τῆς πείρας, ἢτις τόσοσιν εὐλόγητος διὰ τὴν ἀκαταλήγων εἰς τὴν θεωρίαν, ἢτις ἀνευ ἀποδείξεων καὶ ἀγῶσος κατάκειται, ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὴν ἐξῆν θεωρίαν διὰ ν' ἀντικρούσῃ μιὰν ζώσαν καὶ ἰσχυρὰν πραγματικότητα.

Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως πρὸς τὴν φωνὴν τῶν πραγμάτων ἢ ἀδιαφιλονίκητος γνώμη τῆς Γραφῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ἔλκων αὐτὸ τελειδικῶς. Λαμβανομένου ὁμοῦ ὑπ' ὄψιν διὰ τινὰ τῶνάπ' αἰῶνων παραδεδομένων ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλ. κλονίζονται σήμερον ὑπὸ τῶν προτεινομένων μεταρρυθμίσεων, δὲν δυνάμεθα ἢ ν' ἀναζητήσωμεν σταθερωτέραν βάσην καὶ δὴ τοιαύτην, ὡς ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς παρέχει.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου δὲν βλέπομεν τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ὁ κ. Καλλίνικος ἐνῶ ἀναγνώριζει τὴν εὐεργετικὴν καὶ ἠθικοπλαστικὴν καὶ ἱερατικοῦ οἴκου ἐπίδρασιν εἰς τὰς προτετανατικὰς κυρίως Χώρας, διατάζει ἄφ' ἑτέρου νὰ υἱοθεύσῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ οἴκου τούτου διότι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει ἀντίθετον γνώμην.

Θὰ ἦτο εὐλογον ἐὰν συνίστατο πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὁπως συγχρονίζηται πρὸς μίαν πραγματικότητα ὑπὸ τῆς καταστάσεως καὶ πείρας ἐπιβαλλομένην.

Δὲν φανταζόμεθα δὲ ὅτι ὁ κ. Καλλίνικος προϋπαρτίας τοῦ ἱερατικοῦ οἴκου τοῦ ὑστεροῦ καλλῶν ἀγάμων κληρικῶν, οἵτινες ἀποβλέπουσι πρὸς αὐτὸν καὶ ἀποκαλύπτονται πρὸ τοῦ ὄγκου τῆς ἡς ἀντιπροσωπεύει πνευματικῆς ἀξίας.

Σήμερον ὡς καὶ πάντοτε παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἀγάμους κληρικούς—ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἐγγάμους—νὰ διαπρέψωσιν εἰς τὰ πνευματικὰ στάδια καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως καὶ ἀρετῆς, ἐν τούτοις τὰ πράγματα δὲν μαρτυροῦν τὴν ὑπάρχουσαν διαφορὰν, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ ἀγαμία τοῦ κλήρου ὡς ὑπερέχουσα ἀρετῆ.

Ἄφ' ἑτέρου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποβιβάζωμεν τοὺς ἐγγάμους κληρικούς εἰς δευτερεύουσαν μοῖραν καὶ δεσμεύοντες τὰς χεῖρας καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν πρὸς δρασίμην, νὰ ἐπικρίνωμεν ἔπειτα αὐτοὺς καὶ νὰ καταδικάζωμεν ὡς μηδὲν ἐπιδειξαντας ἢ ἀγωνισαμένους.

Πῶς ὁ κ. Καλλίνικος περιμένει νὰ διαπρέψωσιν οἱ ἐγγάμοι κληρικοί ἀφοῦ τὰ ἀνώτατα Ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα, τὰ συναπαρτιζόμενα κάποιαν ὄλικήν ἄνεσιν ὑπέστησαν ἀνεκαθεν κλειστά πρὸς αὐτοὺς; Πιστεύομεν ὅτι ὁ κ. Καλλίνικος ἐκ μετριοφροσύνης λησμονεῖ ἑαυτὸν, ὅστις ἐγγάμος ὢν καὶ πατὴρ τέκνων ἄμα, ὡς τῷ ἐδόθη ἢ εὐκαιρία τῆς μαθήσεως καὶ τῷ παρεσχέθη ὄλική τις ἄνεσις, ὅχι μόνον διέπρεψεν, ἀλλ' ἀποτελεῖ—χάρῃ νὰ τὸν καλακεύωμεν—τὸ μοναδικὸν κόσμημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πρὸς ὃν στρέφονται σήμερον τὰ βλέμματα πλείστον πρὸς καθοδηγίαν καὶ ἐπίλυσιν διαφορῶν.

Ἄς ἀνοιχθῇ ἢ εἰς τὰ ἀνώτερα κληρικὰ στάδια ἀγούσα, εἰς τὴν ἐγγάμον κλήρον, ἄς ἐπιτραπῇ αὐτῷ τὸ ἀρχιερατεῦσθαι τότε θ' ἀπαδεικνύετο ἡ τρομερὰ πλάνη ἐστὴν ὁμοίαν ὀδηγεῖ ἠἀντίληψις. Σὶ ἡ παρθενία τοῦ κλήρου ἐξαμίττει τὸν λαουουργόν. Καθαίμενος ὁ ἐγγάμος κληρικός εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχὴν θὰ ἐδράττει τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐπίδειξῃ τὰς ἡδὴ δεσμίους ἀρετάς του, ἀρετὰς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὁλοίων, φρονοῦμεν, ἀποτελεῖ μέγα ἐμπόδιον καὶ δυσκόλως ὑπερνωκόμενον πειρασίων ἢ φυσικῆ πρὸς τὸν γάμον ἀνθρωπίνῃ ῥοπή, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀπομακρυνόμενος ὁ ἀγάμος κληρικός διατρέχει τὸν ἄμεσον κίνδυνον μεγαλειτέρων πτώσεων καὶ ἠθικῶν παρανομῶν.

Ἄλλ' ἀδιαφόρως πρὸς τὴν ἀντίληψιν οἰασθήποτε Ἐκκλησίας καὶ οἰασθήποτε προσωπικότητος προβάλ-

λει ἢ ἀναμφισβήτητος καὶ ἀδιάσειστος γνώμη τῆς Ἁγίας Γραφῆς, πρῶτης ὁποίας ὀφείλομεν πάντες νὰ ὑποκλιθῶμεν.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφων πρὸς Τιμόθεον λέγει: «Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μίαν γυναῖκα ἄνδρα», (Α' Τιμ. γ' 2).

Θὰ προβληθῇ ἴσως ἀντίρροποις σχετιζομένη μετὰ τὴν γνώμην τοῦ αὐτοῦ Ἀποστόλου συνιστῶντος τὴν ἀγαμίαν. Ἄλλ' ἐὰν προσέξωμεν σαφῶς καθορίζεται ἡ προσέλευσις τῆς γνώμης ταύτης τοῦ Παύλου γράφοντος «Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι Νομίζω οὖν τούτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστώσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπων τὸ οὕτως εἶναι» (Α' Κορ. ζ' 25—26).

Συνεπῶς οὕτως ἐφράνει ὅχι ὁ Κύριος ἀλλ' ὁ Παῦλος. Ἐνεστώσα δὲ ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀποστόλου ἦτο τοιαύτη λόγῳ τῶν διωγμῶν καὶ τῶν μεγάλων κινδύνων καὶ δυσκολιῶν, ὥστε πλήρως ἐδικαιολογεῖτο ἡ προτροπὴ του περὶ ἀγάμου βίου.

Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τῆς Γραφικῆς βαρῆτης ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅταν τὰ πράγματα βοοῦν οἱ λόγοι περιτεύουσι. Διότι τί θὰ ἠδύνατο ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἱερατικοῦ οἴκου εἰς τὰς Χώρας ἐκείνας αἵτινες «οὐ μικρὸν μέρος τῆς τῶν πολιτῶν διαπλάσεως ὀφείλουσιν εἰς τοὺς ἱερατικούς οἴκους των»;

Μήπως ἡ παρθενία τοῦ κλήρου; Ἡ παρθενία, ἣν ὁ κ. Καλλίνικος παρουσιάζει ὡς ἀντίρροπον δύναμιν ἐν ἀντιδιαστολῇ πρὸς τὴν ἐμπειρικὴν του μαρτυρίαν;

Ἡ μήπως ἔχουν νὰ παρουσιάσωσιν ἀναλόγους πρὸς τοὺς ἱερατικούς οἴκους; ἐπιδράσεις οἱ ἀγαμοὶ κληρικοί εἰς ἅς Χώρας θεωρεῖται ἡ παρθενία ἀνωτέρα τοῦ γάμου καὶ ἀσκεῖται ἡ μοναχικὴ ζωή;

Τὴν τιμὴν δὲν περιποιεῖ ἡ ξηρὰ τήρησις ἐνὸς τύπου ἀψύχου, ἀλλ' ἡ ἐξάσκησις τῆς Χριστιανικῆς ἀρετῆς, τὴν ὁποῖαν ἀναμφισβήτως ὑποβηθεῖ καὶ ἐξαγνίξει ὁ γάμος, ἀπομακρυνόντων τρομερωτέρου πειρασμῶν τὸν ἐμφωλευσέναν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει καὶ ὅστις εἶναι ἀδύνατον νὰ καταδαμασθῇ μετὰ θεωρίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς διατάξεως.

Ὅσοις ἄ; μὴ θεωροῦνται «ἤττονες ἀπέναντι τῶν κρείσσωνων των» οἱ ἐγγάμοι κληρικοί, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε καὶ τοιαύτην ἔννοιαν δὲν ἐνέχουν οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ Παύλου «ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρείσσον ποιεῖ» (Α' Κορ. ζ' 38).

Ὁ κ. Καλλίνικος ἐρωτᾷ τί μέχρι τοῦδε ἔχει προσφέρει ὁ Ὁρθόδοξος ἐγγάμος κληρικός, διὰ νὰ ζητῇ ἐπιτοκαθεδρίας.

Καὶ ἡμεῖς ἐρωτῶμεν τί μέχρι τοῦδε ἔχει προσφέρει ὁ ἀγάμος κληρικός ἐξαιρέσει τῶν σποραδικῶς καὶ κατὰ περιόδους ὀσάντων μοναχῶν;

Ἡ εἶμα ἢ τίς καταλλήλων κρησφύγετον οἱ Ἀγαμοὶ τῆς Ἐκκλησίας; Παύλος, ὅτι νὰ ὑποστηριχθῇ ἡ ἀγαμία τοῦ κλήρου καὶ νὰ ἐξαρθῇ ἡ πνευματικὴ ἔρηρσις καὶ ἀκαρπία τῶν τελευταίων αἰώνων; Ἡ μήπως εἶναι ἰσχυρὸν τὸ ἐπιχειρήμα διότι ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀγάμων διακρεψάν τινες ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἢ τῷ ἐγγύς παρεθόντι νὰ καθιερώσωμεν ὡς ἀρετὴν τὴν ἀγαμίαν τοῦ κλήρου δυναμένην νὰ παρέχῃ μέχρις ἡμῶν τοὺς καρποὺς δένδρων, ὧν αἱ ῥίζες ἐτρόφησαν καὶ οἱ κλάδοι ἠνθησαν πρὸ αἰώνων ὀλοκλήρων;

Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ καυχόμεθα ἐπὶ πατρα-

γαθία ἐνῶ τὸ ἐνεργητικὸν τῆς ἀνταγαθίας μας οὐδὲν τὸ μέγα καὶ ἀξίεπαῖνον ἔχει νὰ παρουσιάσῃ;

Τότε ἂς μάς φανερώσῃ ὁ κ. Καλλίνικος τὴν γοημότητα τῆς μοναχικῆς ζωῆς τῆς ἀρχαιότητος εἰς τὴν σημερινὴν ἀγαμίαν τοῦ κλήρου εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θάλλει οὐδεμία ὑπερέχουσα ἀρετὴ ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἕγγαμον κλήρον.

Ὁ κ. Καλλίνικος καλεῖ τοὺς ἕγγαμους κληρικούς νὰ διαπρέψουν εἰς τὰ διάφορα στάδια τῆς πνευματικῆς δράσεως διὰ νὰ ἐφελκύσουν πρὸς αὐτοὺς τὰς τιμὰς. Μεταξὺ ἄλλων καλεῖ αὐτοὺς νὰ προσφέρωσιν ὑπηρεσίας ὡς ἱεραπόστολοι. Ἡ ἀποστορὴ αὕτη, φυσικῶς προκαλεῖ τὸ ἐρώτημα: «Ποίος καὶ πόσας ἱεραποστολάς διωργάνωσαν οἱ ἄγαμοι κληρικοὶ μέχρι σήμερον;»

Ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, αἱ νῆσοι τῶν ἀνθρωποφάγων καὶ πλείστα ἀνεξερευνήτοι ἐκτάσεις τῆς σφαίρας μας δισχίσθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ σήμερον ὑπὸ ἱεραποστολῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, μόνη δὲ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἱστοροῦσα τὴν ἀρχαιοτάτην καταγωγὴν κατώρθωσε νὰ μὴ στείλῃ οὔτε ἓνα ἱεραπόστολον!

Τάφοι καμπληθεῖς ἐγκατεσπαρμένοι εἰς ἐρήμους καὶ ἀξένους γωνίας ἀγρίων χωρῶν διακηρύττουσιν εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα τὴν αὐτοθυσίαν τῶν ἀποστόλων τῶν νεωτέρων αἰώνων, οἵτινες κατεσπαράχθησαν ὑπὸ θηρίων ἢ ἐφρονεύθησαν ὑπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἐν τῇ εὐγενεῖ προσπαθείᾳ των ὅπως ἐκπληρώσωσι τοὺς λόγους τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου ὅπως πορευθῶσι καὶ μαθητεύσωσι πάντα τὰ Ἔθνη.

Καὶ ὅμως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἥτις εἶναι προσκεκολλημένη εἰς τὰς θεωρίας, δυνατωχῶς ἀπουσιάζει ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς καὶ ἱερὰς αὐτὰς ἐκατόμβας.

Ἐπὶ ἐνὸς ἀκόμη σημείου τῆς ἐπιστολῆς τοῦ σεβαστοῦ κ. Καλλινίκου εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ διαφωνήσω.

Φρονεῖ ὅτι μία εἶναι ἡ ὁδὸς ἢ ἄγουσα εἰς τοὺς στεφάνους, ἢ διὰ τῶν ἔργων καὶ τῆς νομίμου ἀθλήσεως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κατηγορηματικὴν διακήρυξιν τῶν Γραφῶν: «...Εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος: ἔξ ἔργων νόμου εἶναι μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι οὐ δικαιοθήσεται ἔξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ.» (Γαλ. β' 16).

Τὰ ἔργα, ἡ νόμιμος ἀθλησις, ὃ ἐν γένει ἑξαγιασμός τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ διὰ σταυρίων ἐπίστεψις αὐτῶν, εἶναι ἀποκλειστικοὶ καὶ ἀναίτητοι τῆτοι καρποὶ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος (Γαλ. ε' 22), οὐ; οὐδεμία ἀνθρωπίνη προσπάθεια δύναται νὰ ἐξαορίσῃ. Τὸ Πνεῦμα αὐτὸ ἐπινεύσας εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἁγίων τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας οἰκουμένης: ἐκίνησεν καὶ ἐνεβύχωσεν αὐτοὺς καὶ ὠδήγησεν νικητὰς εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν.

Τοῦ ἰδίου δὲ Ζωηφόρου Πνεύματος ἔχει ἀνάγκη καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ νὰ ὁρθοτολήσῃ καὶ διαγράψῃ τὴν φωταῖνὴν τροχίαν ἐν τῷ Χριστιανικῷ σινορώματι, οἷαν ἀπαιτεῖ ὁ Μέγας Ἀρχηγὸς καὶ Ἰδρυτὴς αὐτοῦ.

Ἀλλοίμονον δὲ ἂν πρόητι νὰ συζητῶμεν περὶ πρωτοκαθεδριῶν, ὅταν ὁ Θρόνος ἀνήκει μόνον εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον εἰς ὃ πάντες «δεῖ πειθαρχεῖν» καὶ εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ ἄπληστοι καὶ μαινόμενοι λύκοι τῆς ἁμαρτίας, τοῦ ὕλισμου, τῆς ἀθεΐας καὶ τῆς πανσεβδύς ἀνηθικότητος καταξοχίζουσι τὰς ἀνυπερᾶπιστους αἰώνας τῆς κοινῆς, ἥτις αἰμόφυρος κατακαίεται καὶ ἀναμένει τὸν φιλεὺσπλαγγον

Σαμαρίτην.

Θὰ ἠθέλωμεν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ ἐρωτησομεν: «Τίνες δικαιούνται νὰ προπερευῶνται ἐν ταῖς ἱεροπραξίαις τῆς σωτηρίας τῶν θυμάτων τῆς ψυχικῆς καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν θρηνηῶμεν καθημερινῶς, οἱ ἕγγαμοὶ ἢ ἄγαμοι κληρικοί;»

B. Π.

Ἐκ τῆς ἐφημερίδος *Χανίων* «Λαός»

ΤΟ ΠΙΣΤΕΥΟ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

ΥΠὸ ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΝΑΒΙΑ

«Ἀφῆσιν ἁμαρτιῶν»

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ἀναγκαῖον ὅπως ἐνοήσωμεν τὴν φύσιν τῶν ἁγίων ἐκείνων, περὶ ὧν ὁμιλεῖ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, τῶν ἁγίων ἐκείνων, οἵτινες εἶνε ἁμαρτωλοὶ συγχωρηθέντες, προσηλῶνει καὶ πάλιν τὴν καρδίαν ἡμῶν εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ Γολγοθᾶ. Ὁ Κύριος εἶπε «καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθήναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον», «καγὼ ἐὰν ὕψωθῶ ἐκ τῆς γῆς πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν». Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ Εὐαγγελιστὴς προσέθηκε, «τοῦτο δὲ ἔλεγε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ μελέν ἀποθνήσκουσιν». Ἀκριβῶς δὲ πρὸς τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ συνάπτεται ἡ ἔννοια τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν. Τὸ αἶσθημα τῆς ἁμαρτίας παράγει τὴν μετάνοιαν, καίτοι ὑπάρχει καὶ κίνδυνος ὅπως ἐξ αὐτῆς προκύψῃ ἡ ἀποθάρρυνσις, ἡ ἀναστέλλουσα τὴν ὁρμὴν τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ μετάνοια δὲ παρεχόμενη ἀνακουφίζει τὴν καρδίαν καὶ διανοίγει τὰς πηγὰς τῆς ζωῆς. Ἴνα τις ἐπιφελῶς προσεγγίσῃ τὸν σταυρὸν τοῦ Γολγοθᾶ, ἀνάγκη κυρίως ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ὅπως κατόπιν ἐξομολογηθῇ καὶ ἐγκλιταίῃ αὐτάς.

Ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, εἶνε ὁ ὅρος τῆς ἀληθοῦς μετνοίας, ἥτις καὶ ὑποθέτει ἐξέτασιν τοῦ συνειδότος. Ποιῶν τις τὴν ἐξέτασιν ταύτην, δὲν πρέπει νὰ παραβάλλῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν ἠθικὴν τοῦ κόσμου, πρὸς τὴν κοινὴν συνήθειαν, ἀλλὰ νὰ θέτῃ ἑαυτὸν ἀπέναντι τοῦ τελείου νόμου, τοῦ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ κηρυχθέντος καὶ ἐκπληρωθέντος. Πρὸς τοῦτο δύναται τις νὰ ἐργασθῇ κατὰ τὸ ἐξῆς διάγραμμα:

Νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἐν τῇ σχέσει τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ σῶμα. Ἐνταῦθα τίθενται δύο ζητήματα. **Ἐγκράτεια:** Κάμνω ἀρὰ γε πάντοτε μετρίαν χοίριν τῶν τροφῶν καὶ τῶν ποτῶν; Μήπως ἐπίοτε δὲν ὁμοιάζω πρὸς ἐκείνους, *ὧν ὁ Θεὸς κοιλία;* **Ἐφαρμοζώ** πάντοτε τὸ παράγγελμα τοῦ Ἀποστόλου, τὸ λέγον, *«μὴ μεθύσκεσθε οἴνω, ἐν ᾧ ἐστὶν ἀσωτία»*; **Σωφροσύνη:** Ὑποθέτων ὅτι ὑπὸ τῆς ἐποψίν ταύτην δὲν διαπράττω ἐνόχους πράξεις αἱ σκέψεις μου ἀρὰ γε εἶνε ἀγναί; Μήπως ἔχω φαντασίαν μεμολυσμένην ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς σαρκός;

Νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους σχέσει του: Τηρῶ ἀρὰ γε πρὸς τοὺς ὁ-

μοίους μου τους νόμους της φιλαληθείας, της δικαιοσύνης, της καλοκαγαθίας, της συγγνώμης των υβρεων; Έκτελώ πάντοτε την έντολήν ταύτην «μη τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος»; Δύναται τις ἐν ἑμοί ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν μαθητὴν Ἐμεῖνον, ὅστις εἶπεν, ὅτι ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ μεγαλύτεροι εἶνε οἱ διακονοῦντες τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν;

Νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸν Θεόν. Ἡ μὲν παρακοὴ πρὸς τὸν Θεὸν εἶνε ὁ κοινὸς χαρακτήρ κασῶν τῶν ἁμαρτιῶν, ἡ δὲ ὑπακοὴ περιλαμβάνει πάντα τὰ καθήκοντα. Ὅφειλομεν ἑαυτούς εἰς Ἐμεῖνον, παρ' οὗ τὰ πάντα ἐλάβομεν. Τὸ θέλημα αὐτοῦ τὸ γνωστὸν εἰς ἡμᾶς, ἴσον νὰ εἶνε ὁ γνώμων τοῦ ἡμετέρου βίου. Πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ συγκοιταλοῦνται εἰς ταύτην, «ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν. Ἐν ταύταις ταῖς δυοῖν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται». Ἀμφοτέραι δὲ αἱ ἐντολαὶ αὗται συνοψίζονται εἰς μίαν: τὸ καθήκον τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. Ὅθεν, ἐξετάζων τις τὴν συνείδησιν αὐτοῦ, πρωτίστως ὀφείλει ν' ἀντιπαράθεσθαι ἑαυτὸν ἀπέναντι τοῦ ὑψίστου νόμου καὶ λίαν ἐπισταμένως νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸς ἑαυτόν: Πῶς συνδέομαι πρὸς τοὺς ὁμοίους μου, δι' αἰσθημάτων ἀτομικοῦ συμφέροντος καὶ ματαιότητος, ἢ διὰ δεσμῶν ἀγάπης; Μήπως εἶμαι διατεθειμένος νὰ ἐκμεταλλεῖμαι αὐτοὺς μᾶλλον ἢ νὰ τοὺς ὑπηρετῶ;

Ἡ μετάνοια, ἀποτέλεσμα οὐσῶ εἰλικρινοῦς συνειδήσεως, παράγει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξομολογήσεως. Ἀπαραιμίλλως δὲ ὁ ψαλμοδὸς ἀπεικονίζει τὴν ἐξομολόγησιν ταύτην πρὸς τὸν Θεόν, ὃν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξαπατήσῃ «*Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου . . . Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω . . . Σὺ μόνω ἡμάρτον καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα*». Αὕτη ἐν πίσαις ταῖς χριστιανικαῖς ἐκκλησιαῖς ἀποτελεῖ οὐκ ὀλίγες μέρους τῆς δημοσίου λατρείας, μεγάλην ἔχουσα ἀξίαν, ὅταν προηγῆται αὐτῆς καὶ συνέπληται ἐξαγορεύσεως, γινομένη πρὸς τὸν Θεὸν ἐν τῇ κατ' ἴδιαν μυστικῇ λατρείᾳ ὅπως δι' αὐτῆς τύχωμεν τῶν ἀγαθῶν τῆς θείας εὐσπλαγχνίας. «*Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχωμεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστὶν ἐν ἡμῖν. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶ καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθάρσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας*».

Ὁ ἀδελφὸς Θεὸς Ἰάκωβος προτρέπει τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ, ἕως ἐξομολογῶνται ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα αὐτῶν. Τὸ ν' ἀναγνωρίζωμεν τὰς ἀδικίας, ἃς διαπραξίτομεν πρὸς τὸν ὄψ' ἡμῶν ὑβρισθέντα, ἢ βλαβέντα κατὰ τὰ συμφέροντα αὐτοῦ, τοῦτο εἶνε καθήκον ἐπιβαλλόμενον εἰς συνειδήσεις εὐαισθητοῦς καὶ ὑπερπολλάκις, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ θανάτου, εἶδομεν ἐπιβαλλόμενον εἰς συνειδήσεις φαινομένας ὅτι ἀπεσκληρύνθησαν. Ἀληθῶς δὲ ἀνακουφίζεται τις, ὁμολογῶν εἰλικρινῶς μυστικὸν καταπίεζον τὴν ψυχὴν. Διὸ ἡ πρὸς τὸν πνευματικὸν πατέρα ἐξομολόγησις, εἶνε ἔθος ἀρχαιότατον ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ καὶ ἐνταυτῷ ὁμολογουμένως εὐεργετικώτατον. Μέγα βεβαίως ἀγαθὸν εἶναι νὰ δύναται τις ν' ἀπο-

τείνηται εἰς «ἀνθρώπους» ἐπισήμως λαβόντας τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως τηρῶσιν ἀπορρητῶς τὰς ἐξομολογήσεις τὰς τυχόν γινομένας εἰς αὐτούς, πρὸς ἀνάπαινον τῆς συνειδήσεως». Ἡ ἐξαγορεύσις τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν εἶνε ὠφέλιμον ἀλεξιφάρμακον κατὰ τῆς μικροψυχίας. Καὶ θὰ ἤρκει μὲν, εἰς ἀντίστασιν κατὰ τῶν πειρασμῶν, ἡ καλὴ διάγνωσις τῆς φύσεως τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν δεινῶν αὐτῆς συνέπειῶν, ἀλλ' ὅμως ἡ προσδοκία ποιητέας ἐξομολογήσεως τοιαύτην ἔχει ἰδιότητα, ὥστε ἀξάνει τὰς δυνάμεις ἡμῶν ἐν τῇ κατὰ τοῦ κακοῦ πάλῃ. Τὸ ψεῦδος βεβαίως ἀκολουθεῖ τὰ ἁμαρτίαν ὡς ἡ σκία τὸ σῶμα· ἀλλ' ἡ πρὸς ἀληθῆ ἐξομολόγησιν τῶν παραπτώματων ἡμῶν ἀπόφασις, εἶνε ἀναντιρρήτως ἐν τῶν μέσων, δι' οὗ κατωρθοῦμεν νὰ μὴ ἐπαναλάβωμεν αὐτὰ.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΜΩ ΔΙΑ ΝΑ ΣΩΘΩ

Ὑπάρχουν πολλοὶ περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος διατρέχει ποικίλους κινδύνους ἀπειλοῦντας τὴν ζωὴν του, τὴν οἰκογένειάν του, τὰ συμφέροντά του, ὅποτε ἐν τῇ ἀμηνίᾳ του καταφεύγει εἰς τοὺς ὁμοίους του ἀνθρώπους καὶ ζεῖται τὴν βοήθειάν των, τὴν συμβουλὴν των, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς δεινῆς αὐτοῦ θέσεως καὶ ἐνίοτε μὲν εὐρίσκει ἐξ αὐτῶν παρηγορίαν καὶ βοήθειαν, πολλάκις ὅμως εἶτε ἐξ ἀδυναμίας τῶν ὁμοίων του, εἶτε ἐξ ἄλλειψεως ἀγάπης, οὐδεμίαν εὐρίσκει ἀνακούφισιν. Ὑπάρχει ἐν τούτοις τρομερώτερός τις κίνδυνος ἀπειλῶν ἕνα ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων, κίνδυνος καταστροφῆς ἀνεπανορθώτου, ζημίας ἀνυπολογίστου, ὑπάρχει λέγομεν βάρβαρον ἀπωλείας πρὸ τῶν ποδῶν ὄλων ἡμῶν, τὸ ὅποιον ὀλίγοι πιστεύουν καὶ ζητοῦν νὰ σωθῶν ἐξ αὐτοῦ, ἐνῶ οἱ πολλοὶ τρέχουν μὲ κλειστὸς ὀφθαλμοὺς, πίπτουν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἀπόλλυνται αἰωνίως!

Εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτον τοῦ ἀκράτου ὕλισμου, καθ' ὃν οἱ ἄνθρωποι ἐθεοποίησαν τὴν ὕλην «θεοβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν μᾶλλον παρὰ τὸν κτίσαντα», ἕαν τις εἶχε τόλμην νὰ ἐρωτήσῃ «*τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;*» θὰ εἶχεν ὡς ἀπάντησιν τὰς εἰρωνείας καὶ τὰ σκόμματα τῶν ὁμοίων του, προ πάντων δὲ τὸν σοφὸν τοῦ αἰῶνος τούτου, ὅστις φρονοῦν ὅτι γνωρίζουν τὰ πάντα καὶ θεωροῦσι μωρὰς φαν ἁποσιλησίας, τὴν πίστιν εἰς τὴν ὑπαρξίν ζωῆς πέραν τοῦ τάφου, καὶ τὴν κρίσιν καὶ ἀνταπόδοσιν ὡς «μπταμπούλα»! διὰ τὸν ἐκφοβισμόν τῶν «μπουνταλάδων»!...

Ἡμεῖς δοξάζομεν τὸν Θεὸν ὁ ὁποῖος ἐξέλεξεν ἡμᾶς «*τί μωρὸν τοῦ κόσμου τοῦτον διὰ νὰ κατασχῆ τὸς σοφοὺς, τὰ ἀσθενῆ καὶ τὰ ἔξονθεννημένα καὶ τὰ μὴ ὄντα διὰ νὰ κατασχῆ τὰ ὄντα*. Α'. Κορ. α' 25.—29. ἐνῶ «ὁ Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἶναι μάταιοι».

Πρὸς τοὺς «σοφοὺς τοῦ κόσμου τούτου» ἔχομεν νὰ κάμωμεν μόνον μίαν προτροπὴν καὶ ἂν θέλουν ἄς προσέξουν, ὁ θεὸς λέγει «*ἐὰν θέλῃς νὰ γίνῃς σοφὸς γίνου μωρὸς διὰ νὰ γίνῃς σοφός*». Πλησίασε τὸν Θεὸν ἐν πνεύματι νηπίου, καὶ τότε μόνον θὰ λάβῃς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς γνώσεως αὐτοῦ, ὁ Κύριος εἶπεν «*Ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃτε καὶ γίνητε ὡς παιδιὰ δὲν θὰ εἰσελθῆτε εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ*».

Μετά την μικράν ταύτην παρέκκλισιν ἐπανερχόμεθα ἐπὶ τοῦ θέματος ἡμῶν ἐπιθυμοῦντες νὰ δώσωμεν μίαν ἀπάντησιν σαφῆ καὶ ἱκανοποιητικὴν πρὸς τοὺς διψῶντας σωτηρίαν, πρὸς τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας, πρὸς τοὺς ἀτρενίζοντας μετὰ τρόμου τὸ φάσμα τοῦ θανάτου καὶ τῆς φοβερᾶς κρίσεως τοῦ Θεοῦ κατὰ τῆς ἀμαρτίας, πρὸς τοὺς ποθοῦντας ἐν τέλει νὰ ἴδωσι τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐν τῷ ἀγῶνι των καὶ τῇ ἀμχανίᾳ των ἐρωτῶντων «*Τι πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;*»

Τὸ «*τι πρέπει νὰ κάμω*» τίς δὲν ἔχει χρεῖαν πολλῆς θεολογίας; ἡ ἀπάντησις εἶνε πρόχειρος. «*Τήρησον τὰς ἐντολάς. Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται πῶς ἀναγινώσκεις;*»

Ὁ Νόμος ἐδόθη διὰ Μωϋσεώς, νόμος ἅγιος καὶ δίκαιος Ρωμ... ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἐδείχθη ἀνίκανος νὰ τὸν τηρήσῃ διότι «*ὁ νόμος ἦτο ἀνίσχυρος διὰ τῆς σαρκὸς Ρωμ. η'.* «*ὁ νόμος ἦτο πνευματικὸς ἐγὼ δὲ εἶμαι σαρκικός, πεπωλημένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν Ρωμ. .* καὶ οὕτως «*ὁ νόμος ἀντὶ νὰ φέρῃ εἰς ἐμὲ ζωὴν εὐρέθη ἐν ἐμοὶ πρὸς θάνατον,*»

διότι ἐγὼ ὡς παραβάτης τοῦ νόμου ἐτίθη ὑπὸ τὴν κατάραν τοῦ Νόμου ὁ ὁποῖος λέγει «*ἐπικατάρατος πᾶς ὅστις δὲν φυλάξῃ πᾶσας τὰς ἐντολάς τὰς γεγραμμένας ἐν τῇ βιβλίῳ τοῦ νόμου ὥστε νὰ πράττῃ αὐτάς*» Γαλ.

Διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἄρα σωτηρίαν διὰ τὸν ἄνθρωπον, αὕτη κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ ἀλλαγὴ καὶ οὐχὶ διὰ τῆς τηρήσεως τοῦ νόμου, διότι ὁ νόμος τοὺς καταδικάζει ὅλους ὡς παραβάτας «*οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς.*»

Ὁ Θεὸς δὸς τὸν νόμον εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπέβλεπεν εἰς ἄλλον σκοπὸν, ἤθελε νὰ περισσεύσῃ ἡ ἀμαρτία διὰ νὰ δευχθῇ ἡ ἄκωρα διαφθορὰ τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ οὕτως ὁ ἄνθρωπος νὰ παύσῃ φρονῶν ὅτι δύναται νὰ διορθωθῇ «*ὅστις θαρρεῖ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν εἶναι ἄφρων*» Παρ.

Τώρα ἄς λαλήσῃ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ παρηγορίαν τῶν θελόντων νὰ σωθῶσι. «*Τώρα δὲ χωρὶς νόμου ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἐφανερώθη, μαρτυρομένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν*» δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας, διότι δὲν ὑπάρχει διαφορὰ διότι πάντες ἤμαρτον καὶ υστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ δικαιούνται δὲ δωρεάν... διὰ τῆς ἀπολιτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς προσέθετο μέσον ἐξιλεώσεως διὰ τῆς πίστεως. Ρωμ. γ' 21—24.

Ἡ δικαιοσύνη ἄρα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀποτελεσμα τοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ καὶ οὐχὶ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου τηρήσεως τοῦ Νόμου, εἶναι δῶρον Θεοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπαλαμβάνει ὁ ἄνθρωπος διὰ πίστεως εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἡ δικαιοσύνη αὕτη φέρει ἡμᾶς εἰς εἰρήνην μετὰ τὸν Θεόν Ρωμ. V. διότι ὁ Θεὸς μᾶς θεωρεῖ δικαίους δηλ. μετόχους τῆς δικαιοσύνης τοῦ Χριστοῦ τὸν ὁποῖον ὁλοῦτον ἀκαιοποιήσαμεν ἐν τῆς πίστεως ἀπορριπτοντες τὴν ἐπολιθῆσαν ἡμῶν ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἡμῶν δικαιοσύνην Ὁ ὅλος τοῦ βαπτίσματος εἶναι δι' ἡμᾶς μιὰ μαρτυρία ὅτι «*ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθητε, συντετάθητε λοιπὸν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα καθὼς ἀνέστη ὁ Χριστός... ἐκ νεκρῶν περιπατήσητε καὶ σεῖς εἰς νέαν ζωὴν*». Ρωμ. ζ'. 3,4 Ὁ πιστὸς ἄρα δύναται νὰ καυχᾶται οὐχὶ εἰς τὸ «*ἔργον*» ἀλλ' εἰς τὸν Χριστόν ὁ ὁποῖος ἔγεινε δι' αὐτὸν ἀπὸ Θεοῦ «*σοφία, δικαιοσύνη καὶ ἁγιασμός καὶ*

ἀπολύτρωσις Α'. Κορ. α'. 30

Τοῦτο εἶναι τὸ ἀσφαλές καταφύγιον τοῦ πιστοῦ, ὁ βράχος τῆς σωτηρίας του, τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος του, «*δικαιοθέντες τώρα, διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, θέλομεν σωθῆ ἀπὸ τῆς ὀργῆς δι' αὐτοῦ, διότι ἐὰν ἐχθροὶ ὄντες ἐφιλιώθημεν μετὰ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον φιλιωθέντες θέλομεν σωθῆ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ*» Ρωμ. Ε'. 1,2.

«Ὁ νόμος ἔγεινε παιδαγωγὸς ἡμῶν εἰς τὸν Χριστόν, ὅτε δὲ ἤλθεν ἡ χάρις δὲν ἡμεῖθα πλέον ὑπὸ παιδευγῶν (νόμων). Τώρα ὅποτε βασιλεύει ἡ χάρις, ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν ἐρωτῶντα, «*τι πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ*» δὲν εἶναι πλέον «*τήρησον τὰς ἐντολάς*» ἀλλὰ τὸ μακάριον «*πίστευσον εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν καὶ θέλεις σωθῆ*» Πράξ. ις'. 30,31.

Ὅτε ὁ Κύριος ἀπέστειλε τοὺς μαθητὰς του νὰ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὸν κόσμον τοὺς εἶπεν «*ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται.*»

Ὅταν ὁ ἀγαπημένος μαθητῆς Ἰωάννης συνεπλήρωσε τὴν θεόπνευστον συγγραφὴν τοῦ Εὐαγγελίου του προσέθηκε «*Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ*». Αὐτὸς ὁ Κύριος πολλάκις διεκήρυξεν ὅτι «*ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον*» «*ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ... οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα*» «*διότι τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν Κόσμον ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν διὰ νὰ μὴ ἀπολεσθῇ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν ἀλλὰ νὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον*» Ἰω. γ'. 16.

Καὶ τώρα, ἀγαπητὴ ἀναγνώστα, δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ἐσκέφθης ποτὲ σοβαρῶς διὰ τὴν σωτηρίαν σου, πιθανὸν νὰ ἀδιαφορῆς, πιθανὸν δὲ καὶ νὰ πιστεύῃς ὅτι εἶσαι καλὸς Χριστιανός, διότι ἐκτελεῖς τὰ Χριστιανικά σου καθήκοντα, εἶσαι θρησκός, καὶ ἀπέχεις ἀπὸ μεγάλης ἀμαρτίας. Ἐὰν εὐρίσκεισαι ἐν ἀδιαφορίᾳ ἢ προτροπῇ μου εἶναι «*Ἐγειραι ὁ κοιμώμενος καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ θέλει σὲ φωτίσαι ὁ Χριστός*» ἄλλως σπεύδεις εἰς αἰώνιον ἀπώλειαν, καὶ μετ' ὀλίγον πᾶσα ἐλπίς σωτηρίας θὰ χαθῇ διὰ σὲ διαπαντός. Ἐὰν δὲ θαρρῆς εἰς τὰ ἔργα σου καὶ τὰ θρησκευτικὰ σου καθήκοντα, *μάθε δὲ δὲν σιγρίζεσαι ἐπὶ ἀσφαλὸς βάσεως.* Ὁ Κύριός μας λέγει ὅτι πολλοὶ θύ τοῦ εἰπουν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ «*Κύριε δὲν προσφητεύσαμεν ἐν τῷ ὀνόματί σου καί... ἐφάγομεν ἐνὸσπτον σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν τοῖς κλατήσιν ἡμῶν ἐδίδαξας;*» ἀλλ' ἡ ἀπάντησις Του θὲ εἶναι «*οὐδέποτε σὰς ἐγνώρισα, φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν*». Ἐὰν ἀληθῶς ποθῆς σωτηρίαν πιστεύσον ἐν τῇ καρδίᾳ σου εἰς τὸν μόνον Σωτῆρα Πράξ. δ'. 12 ἐπικαλέσθητε τὸ ὄνομά Του καὶ θὰ ἔχῃς τὴν βεβαιότητα τοῦ λόγου Του περὶ τῆς σωτηρίας σου καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Πνεύματος ἐν τῇ καρδίᾳ σου κηρύττουσαν «*Ἀββὰ ὁ Πατήρ*» δὲν θὰ εἶσαι πλέον δούλος, ἀλλ' Υἱὸς καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γαλ. δ'. 7.

Η ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Ὡς ἐγγράφον ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλον (30—31) τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, ὁ δημοσευθεὶς Νόμος 3615 «περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώρας τῆς Ἑλλάδος Μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου» διὰ τοῦ 3 αὐτοῦ ἀρθροῦ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῶν Μητροπόλεων τούτων τὸν «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» νόμον τοῦ 1923 ἐξαιρεῖ δὲ τὴν Κρήτην διότι δὲν ὑπάγεται !! εἰς τὸν νόμον τούτον ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις Κρήτης, δι' ἣν ἐξακολουθεῖ ἰσχύει τὸ ἴδιον καθεστῶς.

Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορά πού ὁ ἐνοριακὸς Κλήρος τῆς Κρήτης ἀγνοεῖται. Πάντοτε ἠγνοήθη καὶ ἡμειφθῆ μετὰ τὸ νόμισμα τῆς ληθροσύνης ὑπὸ τε τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ τοιοῦτον ὑπερβαίνει πᾶσαν ἀνοχὴν καὶ ὑπομονήν, δι' ἣ καὶ δικαίως οἱ ἱερεῖς τῆς Κρήτης, ἐξ ἀγανακτήσεως πλέον, διότι ἀφ' ὅτου ἠλευθερώθη ἡ Κρήτης κανεὶς δι' αὐτοὺς δὲν ἐθεώρησε καθήκον του νὰ φροντίσῃ, ἀπεφάσισαν νὰ διαμαρτυρηθῶσι καὶ νὰ μὴ ἡσυχάσωσιν ἂν δὲν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει.

Πρῶτοι οἱ ἱερεῖς τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης, ὡς πρωτοπόροι τρόπον τινά, συναθροισθέντες τὴν 16ην παρελθόντος μηνὸς Σβρίου ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως νὰ πράξωσι πᾶν τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν μέχρις ὅτου ἀναγνωρισθῶσιν τὰ δίκαια τοῦ ἐνοριακοῦ Κλήρου Κρήτης τὸν τόσον ἀδικουμένον καὶ περιφρονουμένον Καθ' ἃς δ' ἔχοιεν πληροφῶριαν ὅλοι οἱ ἱερεῖς τῆς Κρήτης διατελοῦν ἐν μεγίστῃ καὶ δικαίᾳ συγκινήσει, ἐπίπλουν δὲ ὅτι ὁ νῦν Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος θὰ σπύσῃ νὰ τοῖς ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον ὅχι πλέον διότι εἶνε Κρήτες, ἀλλὰ διότι ἔχουν τόσον μέγα δίκαιον καὶ ἠθικῶς ἀξιοῦσιν τὸν ἐνοριακὸν Κλήρον τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίζων αὐτὸν ὡς μεγίστον παράγοντα, ὅπως πρᾶττον οἱ Κυβερνήται τῶν ἀληθῶς σύνομιοναίων καὶ προσδεσμένων λαῶν.

Ἴνα καταφανῆ ἡ κοχλιάουσα εἰς τὰ στήθη τοῦ Κρητὸς ἱερέως στενοχωρία διὰ τὴν ἐγκατάλειψίν του καὶ κατάντημα γενικῶς τοῦ ἱερέως, καταχωρίζομεν συχαρίστως τοῦ πρὸς τοὺς συγκαντωθέντας τὴν 16 παρελθόντος μηνὸς ἐν Ρεθύμνῃ ἱερεῖς τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης, ἐκφωνηθέντα λόγον τοῦ ἐδιδασκείτου καὶ πλήρους ἰδανικῶν, ἱερέως, κ. Σπύρου Δημητρακάκη ἔχοντα οὕτω:

Ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Συνάδελφοι

Μὲ συγκινήσῃ ἡ προθυμία μεθ' ἧς ἐσπεύσατε νὰ ἀνταποκριθῆτε εἰς τὴν πρόσκλησιν ἡμῶν. Ὁ Παπᾶς, ὅστις μέχρι σήμερον ἠγνόησεν ἑαυτὸν, διὰ πρώτην φορά ἄρχισε νὰ κινεῖται πρὸς ἀνύψωσιν ἑαυτοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Παπᾶς, ὅστις ἔταξεν ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ποιμανίου του, ἀρχίζει νὰ ἐννοᾷ, ὅτι εἶνε καθήκοντα καὶ πρὸς ἑαυτὸν, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐν τῇ πεπληθῆσει, ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ λοιπὸν σπεύδει νὰ διακούσῃ εἰς τὴν φωνήν, ἣτις τὸν καλεῖ εἰς ἀγωνίαν εὐ-νεῖα. Ὅσοι ἠλπισαν, ὅτι τὸ Κράτος ἢ ἡ Κοινωνία θ' ἐφρόντιζον, αὐθορμήτως νὰ τὸν ἀνορθώσωσιν θ' ἐδοκίμασαν μεγάλην ἀπογοήτευσιν. Ἡ Κοινωνία! Εἶπα ὅτι ἡ

Κοινωνία θ' ἐφρόντιζε γὰρ τὸν Παπᾶ!

Ἀλλὰ ἡ κοινωνία θεωρεῖ τὸν Παπᾶ ἀναγκαῖον κακόν. Καὶ πολὺ δικαίως. Ὁ Παπᾶς εἶνε ὁ περιφρονημένος τοῦ Κράτους, εἶνε ὁ ἀγνωσμένος. Ἐχαι τεθῆ εἰς τὸ περιθώριον. Ὁ Παπᾶς δὲν ὑπάρχει διὰ τὸ Κράτος. Δὲν χρειάζεται παρὰ μόνον διὰ τὸν πίνακα τῶν ἀποβιούτων. Διατί λοιπὸν νὰ μὴ παραδειγματίζεται καὶ ἡ κοινωνία ἀπὸ τὴν στάσιν τοῦ ἐπισήμου Κράτους; Ἡ Κοινωνία πολὺ ὀρθῶς σκέπτεται. Ἀφοῦ τὸ Κράτος δὲν φροντίζει γὰρ τὸν Παπᾶ θ' ἄλλο πῶς δὲν χρειάζεται οὕτος. Εἶνε ἕνα παράσιτον τῆς κοινωνίας, εἶνε πολυτέλειαδυναμένη καὶ νὰ λείψῃ.

Τὸ Κράτος; Τὸ Κράτος ἀσχολεῖται μετὰ τοὺς φέροντας Κάποιε κάποιε καὶ σχεδὸν πάντοτε μετὰ τοὺς καταχραστὰς καὶ διαρκῶς μετὰ τὰς ἐπαναστάσεις, δικτατορίας, ἐκλογὰς καὶ κόντρα ἐκλογὰς καὶ τὸν Παπᾶ θ' ἀνθυμηθῆ;

Φαντασθῆτε πόσον ἐξευλιστικὸν θ' ἦτο διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Δημοκρατίαν νὰ τὴν ἀπασχολῆσῃ τὸ ζήτημα τοῦ Παπᾶ, ἢ κατάντια καὶ τὰ χάλια οὗτου!

Καὶ ὅμως, ἀγαπητοί, ἡ κακοδαιμονία, ἣτις μαστίζει τὸν τόπον εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς ἀντιλήψεως, ἣν ἔχομεν περὶ τοῦ Παπᾶ ὄντος ἐνὸς τῶν μεγίστων κοινωνικῶν παραγόντων. Κράτος, τὸ ὅποιον θέλει ν' ἀνορθωθῆ, ἂν δὲν ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν Παπᾶ καὶ τὸν δάσκαλον πίνειν νῆν δουλειὰ ἀνάποδα. **Μορφώσατε Παπάδες καὶ δασκάλους.**

Δι' αὐτῶν δὲν ἐπιδοκίμομεν τὴν μορφωσιν τῶν ἄλλων; Βεβαίως ναί! Ὁ Κύριος ἡμῶν—ὁ Ἄρχι ἱερεὺς—ἐδίδαξεν, ἐφανάτισεν, ἠλέκτρισε καὶ παρέσυρεν ὅπισθεν αὐτοῦ τὰ πλήθη. Ὁ Παπᾶς τοῦ 1821 ὑπῆρξεν ὁ μυσταγωγὸς τῆς θρησκείας καὶ τοῦ ἔθνους. Αὐτὸς εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις ἔσκυψεν εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ Ἑλληνος καὶ τοῦ ὀμίλησε γὰρ τὴν ἀνάστασιν τῆς πεθαμένης Ἑλλάδος. Αὐτὸς διετήρησε τὴν Ἐθνικὴν φωνὴν ἀσβεστῆ στὰ στήθη τῶν Ἑλλήνων, σὰ σπῆθα μέσα στὴ στήθη. Αὐτὸς μετὰ τὸ ψαλτῆρι ἔωσεν ὅχι μόνον τὴν θρησκείαν, τὴν πίστιν, τὰ ἰδεώδη, ἀλλὰ καὶ τὴν γλώσσαν. Τὰ ἰδανικά ἐν ἐνὶ λόγῳ διὰ τὰ ὅποια ἐθαυμάσθη ὁ Ἕλληνας τὰ διέσωσεν ὁ Παπᾶς, τὸ μοναστήριον. Τὸ ἔθνος ἔζησε διὰ τοῦ Παπᾶ. Αὐτὸς... ἀλλὰ γιατί νὰ ὀμιλῶμεν γὰρ περασμένα μεγαλεῖα; Γιατί νὰ σᾶς ἀναφέρω ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ἐνδοξα ὀνόματα ἐκ τῆς χορείας τοῦ κλήρου γνωστὰ ἄλλως τε τοῖς πᾶσιν; Ὁ σημερινὸς Παπᾶς, διὰ τὸν ὅποιον ὀμιλοῦμεν σήμερον, ἐμφορεῖται ἀπὸ τὰ ἰδανικά τοῦ Παπᾶ τοῦ 21; Βεβαίως ναί. Πάρετε ἕνα σπῆθα. Παρὰ τὴν δυστυχίαν, ἣτις τὸν μαστίζει, οὗτος ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ἰδεώδης τύπος ἀνθρώπου, ἀγαθός, μελιχρὸς, παρηγοιτικὸς, φιλάνθρωπος, φιλεσπλαγγιστός, ἐξελικτικός, ἀφιλοκαρδής, κ. λ. κ. Αὐτὸς πρωτοστατεῖ ἐν παντί. Αὐτὸς θὰ ἐνεργήσῃ ἔρανον ὑπὲρ τοῦ Ἐρμούρου Σταυροῦ, αὐτὸς ὑπὲρ τῶν τυφλῶν ὑπὲρ τῶν φυματιούτων, ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τοῦ χωριοῦ του, ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ σχολείου κ. λ. κ. Αὐτὸς θὰ φροντίσῃ διὰ τὰ διασώματα. Τὰ πάντα ἐπιτρέπει ἡ κοινωνία εἰς τοὺς ἄλλους, εἰς τὸν Παπᾶ δὲν ἐπιτρέπει τίποτε. Δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν νὰ γελᾷ ἄλλ' οὔτε νὰ κλαύῃ! Τὸν θέλει τύπον καὶ ἀπογραμμό. Καὶ ὁ Παπᾶς—ἄ; λεχθῆ πρὸς τιμὴν του ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀετίσεις τῆς κοινωνίας κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δύναται κανεὶς νὰ ἐλέξη αὐτὸν περὶ ἀμαρτίας.

Ἄλλ' ὅμως θὰ ἠδύνατο οὗτος ν' ἀποβῆ εἰς τὸν μεγίστον κοινωνικῶν παραγόντων, ἐν τῷ Κράτει

ἐλάμβανε πρόνοιαν περὶ αὐτοῦ. Ἄνθρωποι κύριοι, ποὺ τοὺς μυστίζει ἢ πείνα, ἄνθρωπος, ποὺ τὸν περιφρονεῖ ἢ Κοινωνία διότι ἀκριβῶς εἶναι πτωχός, ἄνθρωπος, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ ὅπου θέλῃ διὰ τὴν γδύμνια καὶ τὸ κ τάντημά του, ὁ τοιοῦτος εἶναι καὶ ἠθικῶς κουρέλι, ὅπως εἶναι καὶ σωματικῶς. **Θὰ ἠδύναντο**—καὶ εἶχον μάλιστα καθήκον—**νὰ δμιλήσουν καὶ νὰ φροντίσουν διὰ τὸν παπὰ ἄλλοι, ἀλλὰ τότε, ἐὰν δηλαδὴ οὗτος ἀνορθωθῇ, καταπίπτουν δόξες καὶ σμικρύνονται μορμολύκεια, ποὺ ἴστανται ψηλὰ καὶ σαρώονται ψευδεῖς θεοί, ποὺ ἐξακολουθοῦν νὰ λατρεύονται.**

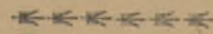
Ἄλλ' ὅμως τὸ Κράτος, τὸ ὅλοιον σκέπτεται νὰ κάμῃ περισυλλογὴν τῶν Ἐθνικῶν κεφαλαίων καὶ νὰ καθάρσῃ τὰ σημερινὰ σάπια δὲν πρέπει νὰ παραδίδῃ τὸν παπὰ. Περιφρόνησις τοῦ παπὰ εἶναι περιφρόνησις τῆς θρησκείας, περιφρόνησις συνεπῶς τῶν ἁγιωτέρων ἰδανικῶν τοῦ Ἔθνους. Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ θρησκεία; Ἐὰν ἡ θρησκεία εἶναι οὐτοπία, ἐὰν εἶναι δυσειδαιμονία, ἐὰν εἶναι πλάνη νὰ μᾶς διαφωτίσουν οἱ ἡγέται μᾶς, τὸ Κράτος. Ἐὰν τοῦναντίον ὡς ἡμεῖς φρονοῦμεν—αὕτη ἀποτελῇ τὸ σημεῖον κατευθύνσεως, πάσης καλῆς ἀγωγῆς, ἐὰν ἀποτελῇ τὸ εὐγενέστερον ἰδανικόν τοῦ Ἑλληνος, τότε νὰ τύχῃ ἀναλόγου πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς προσοχῆς καὶ ὑποστηρίξεως. Ἐὐὸν ἰφαιρέσητε τὴν θρησκείαν ἀπὸ τὸν Ἑλληνα ἰδίως, τὸν ἀκρωτηριασῆτε διότι μὲ αὐτὴν ἐγαλουχήθη οὗτος, μὲ αὐτὴν ἠνδρώθη καὶ δὲν βγαίνει ἡ ψυχὴ του παρὰ μόνον, ὅταν κάμῃ τὸν σταυρόν του καὶ μεταλάβῃ τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Εὐγενὴ ἰδεώδη μόνον εἰς τὴν Χριστιαν. θρησκεία θὰ εὐρωμεν καὶ ὡς τοιαύτην λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ τὴν θέσωμεν ὀλίγον ὑπερῶν τῆς κοιλίας; Δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀνορθώσωμεν καὶ νὰ τὴν ἀναστηλώσωμεν. Ἄλλ' εἶπομεν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναμεινῶμεν θαύματα, ἀλλ' οὕτε δὲν πρέπει πρὸ παντὸς νὰ μᾶς σώσουν ἄλλοι. Ὅφειλομεν ἡμεῖς πρωτίστως νὰ συγκινηθῶμεν καὶ νὰ κινήθωμεν καὶ δι' ἐργον.

Ὅφειλομεν νὰ κατανοήσωμεν, ἔστω καὶ ἀργά, ὅ, τι εἶχε κατανοηθῆ ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ἀχθοφόρων τῶν λεμβούχων κ. λ. π. δηλαδὴ νὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀνάγκη τῆς συνενώσεως καὶ τῶν σκληρῶν ἀγώνων. Ὅφειλομεν νὰ ἀφήσωμεν τὴν τακτικὴν τῆς μοιρολατρίας ἐὰν θέλωμεν νὰ παύσουν νὰ μᾶς θεωροῦν κακοὺς οἰωνοὺς καὶ νὰ μᾶς προπηλακίζουσιν ὡς ζητιάνους. Ἐπᾶσεν ὁ Θεὸς νὰ στέλλῃ τὸ μάννα. «Ὅδοὶς στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀλλήσῃ» λέγει ὁ Ἄποστολος. Καὶ ἡμεῖς λοιπὸν ἄ; μὴ περιμένωμεν νὰ μᾶς πῇ τὸ Κράτος πῶς δὲν ζῶμεν καλά καὶ νὰ προσέλθωμεν εἰς τὴν κοινὴν ἄλλως τε τράπεζαν αὐτοῦ νὰ μᾶς χορτάσῃ. Ἄς φωνάξωμεν, νὰ δείξωμεν πρωτίστως ἡμεῖς τὴν πόνον μᾶς καὶ τότε νὰ ζητήσωμεν νὰ τὸν συμμερισθοῦν τὸ Κράτος καὶ ἡ κοινότητα, ἄλλως πῶς θέλωμεν τὸ Κράτος καὶ ἡ κοινωνία νὰ μᾶς πονέσουν, ὅταν ἡμεῖς δὲν πονοῦμεν τοὺς ἑαυτοὺς μᾶς, ὅταν ἡμεῖς ἀντὶ νὰ κινήθωμεν πρὸς δρᾶσιν, ἀρκούμεθα εἰς παράλογα καὶ εἰς κλάματα.

Παρήλθεν δυστυχῶς ἡ ἐποχὴ τῶν συγκινήσεων καὶ τῶν αἰσθηματολογιῶν. Τα δάκρυα, ὅπως εἶλέ τις εἶναι τὸ ὅλον τῶν ἀδυνάτων! Ἀψευδῆς ἀλήθεια αὐτὸ, γι' αὐτὸ βλέπομεν τὰ δάκρυα πρὸ πάντων στὰ μάτια τῶν γυναικῶν, ἀλλ' ἡμεῖς εἶμεθα ἄνδρες καὶ ὁφείλομεν, ἀφοῦ, ἐπὶ τόσα ἔτη ἐτηρήσαμεν ὑπὸν παθητικὴν νὰ λάβωμεν τὴν ἀνδρικοτέραν στάσιν.

Ἄς χωρῆσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὰ ἐμπρός

ἀλλ' ἐμὲ τόλμην καὶ ἀποφασιστικότητῃ καὶ ἄς ἔχωμεν ὑπ' ὄψει πῶς «ἡ τύχη βοηθεῖ τοὺς τολμηροὺς». Ὁ ἀγῶνας μᾶς εἶναι δίκαιος καὶ θὰ εἴθῃ εἰς πέρας. Γένοιτο.

ΦΛΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΕΣ

Κυρία τις ἦς ὁ πατήρ καὶ ἀπάππος ὑπέροξαν με γάλοι ἐθνικοὶ εὐεργέται μᾶς, ἀλλ' ἦτις ἀνετράφη ἐν ταῦθα, ἐρωτηθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, διατί δὲν ἐκκλησιάζεται εἰς τὸν ἐν ᾧ ἐβαπτίσθη ναόν, μου ἀπήντησεν ὅτι δὲν δύναται νὰ προσευχηθῇ ἐν ναῷ, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ λείπει τὸ ἴδιον καταναυτικόν (κατ' αὐτήν) ὄργανον. Μετ' ὀλίγον ἔμαθον, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κυρία ἀπέκτησεν ἐπανλιν μετ' ἀγγλ. ναοῦ, ὅπου παρέσθῃ καὶ τὸν ἄνδρα μετὰ τῶν πέντε τῆς τέκνων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡτο ὁ ἀ' ἀδελφὸς ἄλλων τεσσάρων, ἐξηγητίσθησαν καὶ αὐτοὶ ἀκολουθήσαντες τὴν ἀποστασίαν του' καὶ ἰδοὺ πέντε μεγάλοι καὶ ἰσχυραὶ οἰκογένειαι ὀριστικῶς χαθεῖσαι δι' ἡμῶς.

Ταῦτα ἀνελογιζόμεν καὶ ἐμελαγχόλου, ὅτι ἐπληροσορήθη, ὅτι ἀποπειρα εἰσαγωγῆς ὄργανον ἐν Κερκύρα ἐπέσθῃ τὴν συνοδικὴν ἀπαγόρευσιν. Διὰ τὴν παρηγορήσῃ τὸν ζηλωτὴν καὶ ἀποστολικὸν Ἀσχιερέα τῆς, τὸν ὁποῖον ἐκτιμῶ ὅσον ὀλίγους καὶ μετ' οὐδὲν φιλίας συνδέομαι, ἐγράψα ἰδιωτικὸν γράμμα συμπαιθεῖν πρὸς τὸ κίνημά, του. Τὸ γράμμα χωρὶς νὰ τὸ προῖδω, ἐκκυκλοφόρησεν ἐν τῷ τύπῳ, φθάσαν μεχοὶ τῶν ὀμμάτων τοῦ καλοῦ μου συμπαθητοῦ καὶ ἀγαθοῦ μου φίλου Σεβ. ἀγ. Γόρτυνος κ. Πολυκάρπου τοῦ Συνοδικοῦ, ὅστις, ὡς ἡτο ἐπόμενον, μοὶ ψάλλει τὸν ἀναβαλλόμενον ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ τούτῳ Δελτίῳ.

Ἀπὸ μίαν ἐποχὴν ἔχει δίκαιον. Μερικὰ ζητήματα εἶνε ἀκόμη πρόωρα πρὸς δημοσίαν συζήτησιν, ἐν καὶ θάττον ἢ βραδίον θὰ εἶμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀγ. Κερκύρας ἐπιστολῇ ἐπιχειρηματικῇ μου ἴσως κριθῶσιν εὐμενέστερον. Ἄλλ' ὁ Σεβ. ἀγ. Γόρτυνος γράφει μὲ τοιοῦτον ταλανιστικὸν τρόπον περὶ ἀηδῶν καὶ ἀνωφελῶν ἐισάξεων, καὶ πολὺ σοφῶ τέρων μου, καὶ ἐν Χριστῷ ταπεινώσεως, καὶ ἀγάτης πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους γνησίους ἀδελφούς μου κλπ. κλπ. σκοπιμῶς ὑπογραμμίζων τὰς λέξεις, ὡστε ὁ Καλλίνικος ἔγεινε νεωτεριστὴς καὶ ἀπεσιώρησεν ἀπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας!!

Τώρα, Ἀλάνθαντος ἐγὼ δὲν εἶμαι. Ἀποδέχομαι δι τι πιθανὸν εἰς τὰς ψυχολογικὰς μου ἐκείνας σιγμὰς νὰ ἐσφαλὰ διατυπώσας ἀναφανδὸν τὰ συμπληρογνὰ με αἰσθημάτων νὰ ἐσφαλὰ περὶ τὴν τακτικὴν, ὄχι τὴν ἐπιχειρηματολογίαν. Εἰς ἐν ὅμως πρᾶγμα δὲν ὑποχωρῶ πρὸ τοῦ Σεβ. φίλου μου: τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν ἀγάπην μου. Εἶμαι Ὀρθόδοξος καὶ θὰ ἀποθάνω Ὀρθόδοξος. Ὀρθόδοξος ὅμως πλατυκέφαλος καὶ πεφωτισμένος. Ὁ ἀγ. Γόρτυνος, ὑπὸ μάλῃς πάντοτε φέρων τὸν πρὸ 100ετίας ὑπὸ ἄλλοις ὄψεως ζήσαντας Κ. Οἰκονόμου, φρονεῖ μαζί του, ὅτι δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διαβίωσῃ ἐν Ἐσθῶπῃ Ἑλλην κληρικὸς χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν του. Τοῦτο ὅμως εἶνε μία ἀδικία πρὸ ἡμῶν. Νὰ προσκολληθῶ εἰς τὰ πάτρια σφιγκότερον μ' ἔκαμεν ἡ ἐν τῇ ἔβην

ζωή μου. Πρώτον, διότι μοι παρέσχε βιβλιοθήκας και άλλα μέσα, ὧν ἐν τῇ πατρίδι δὲν ἀπῆλθον, τοῦ νὰ γνωρίσω τοὺς θησαυροὺς τῶν πατέρων μας. Δεύτερον, διότι μοι ἔδειξε πῶς σέβονται τὰ ἡμέτερα οἱ ξένοι. Καὶ τρίτον, διότι μὲ ἀπῆλλαξε πασιγνώστων θεαμάτων και ἀκουσμάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας κύκλων, οὐδὲν ἀνεγόντων—πολλοῦ γε—καὶ δεῖ!—τὸ οἰκοδομητικόν.

Ποῖαι εἶνε αἱ προσωπικαὶ ιδέαι μου, διὰ τὰς ὁποίας ἐγκολοῦμαι ὑπὸ τοῦ Σεβ. φίλου μου; Τὰς ἐδήλωσα πλειστάκις και ἀφότου συνεμαρτυρούμεν. Ἐκεῖνος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν καινοτομεῖ εἰς τοὺς τύπους. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι ἡ Ἐκκλησία, προκειμένου περὶ τύπων, δὲν ἔπαυσε νὰ καινοτομῇ, διὰ τοῦτο δὲ συνέγραψα και τὸν «Χρ. Ναὸν» μου διὰ νὰ δεῖξω ὅτι διαρκῶς οἱ τύποι εἶναι και δὲν πρέπει νὰ σκιαμαζῶμεν. Ἐκαινοτόμει ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἀπαδέχεται τὸν Βιζ. ρυθμὸν. Ἐκαινοτόμει, ὅταν χάριν τοῦ κηρυγματος ἔκτιζε τὸν ἄμβωνα. Ἐκαινοτόμει, ὅταν παρά τὴν ἀγ. Τράπεζαν προσέθετε τὴν Προσκομιδὴν, ἄγνωστον εἰς τὰς ἀρχαίας Λειτουργίας. Ἐκαινοτόμει, ὅταν μετὰ αἰῶνας και αἰῶνας εἰσήγε τὸ ἀντιμηθισιον, τὸ ζέον και τὴν λάβιδα. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἀντὶ τοῦ κηκλιδώματος ἀνύψου τὸ εἰκονοστάσιον πρὸ τῶν ἀδύτων. Ἐκαινοτόμει, ὅταν τὰ σήμαντρα ἀντικαθίστα διὰ τῶν νεωτέρων κωδοναστασιῶν; Ἐκαινοτόμει ὅταν ἀφίνουσα τὰ χειρόγραφα λειτουργ. βιβλία ἐποιεῖτο χρῆσιν ἐντύπων. Ἐκαινοτόμει, ὅταν χθὲς ἀκόμη ἐστόλιζε τοὺς ἐπισκόπους τῆς με σάκκουσ και μίτρας. Ἐκαινοτόμει, ὅταν τὴν ἀρχαίαν κουρὰν ἀντικατέστησε διὰ τοῦ κομᾶν. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἐγκαταλιποῦσα τὸ σκιᾶδιον προσέλαβε τὸ καλυμμαύχιον. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἐπλούτιζε τὴν λατρείαν τῆς διὰ νέων ὕμνων και προσευχῶν, τινὲς τῶν ὁποίων μόλις τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐποιήθησαν, ὡς ἡ Ἀκολουθία τοῦ ἀγ. και ὁμολογητοῦ Φωτίου ὑπὸ Τυπάλδου τοῦ Σταυρουπόλεως, ἡ ἢ τοῦ ἀγ. Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεύσκη, ἡ ἐν τοῖς Σωζομένοις τοῦ Οἰκονόμου διὰ νὰ μὴ προσθέσω και ἄλλας ἐτι νεωτέρας.

Και ἐξακολουθεῖ ἡ Ἐκκλησία νὰ καινοτομῇ και θὰ καινοτομῇ ἐφ' ὅσον ζῆ. Οὕτως ἐπέτρυνε τὴν τετραφώνον ὅπου οἱ ἐκκλησιαζόμενοι τὸ ἀπῆλθον, ἂν και ὑστεροῦσαν τῆς ὥραιας μας και κατασκευαστικῆς βυζαντινῆς δὲν κατέξανέστη κατὰ τῶν λαρυγισμῶν και λοιπῶν ἡδυφωνιῶν Νικολάου τοῦ πρωτοψάλτου Σμύρνης και τῶν ὁμοίων του, ἂν και—καθὼς ἔλεγε ὁ ἀείμνηστος διευθυντῆς μας Γρηγορᾶς—ἐκαπῆλευσαν τὸ γῆσιον ἐκκλ. ὕψος ἐπηρεύησε τὴν ἐν τοῖς ναοῖς εἰσαγωγὴν τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός, ὡς προτιμότερον τῶν κηκλιζουσῶν λαμπάδων· ἀφῆκε τοὺς ἱερεῖς τῆς νὰ φοροῦν περιλαίμια, σκαρπίνια και παντελόνια, ἀντὶ τῶν παλαιῶν τοῦ κάπλου μου τσαξιρίων· κάμνει πολλὰς οικονομίας περὶ τὰ κολύματα τοῦ γάμου ὅπου ἄλλοτε τοὺς ἀφορισμούς τῆς ἐπέσειε· κλείει τὰ ὄμματα εἰς τὴν περιστολὴν τῶν ὑπερβολικῶν νηστειῶν· προστρέχει εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ περιοδικοῦ τύπου και τῶν καθηγητικῶν σχολειῶν, προάγει ἐπισκοπὰς και χωροεπισκοπὰς μάλιστα εἰς μητροπόλεις· συλλειτουργεῖ και συμπροσεύχεται (ὡ τῆς τρομερᾶς καινοτομίας, καθ' ἧς ὁ Κ. Οἰκονόμος θὰ ἐξῆμει ὄλους τοὺς κεραννοὺς τῆς εὐγλωττίας του!) μετ' Ἀγγλικανῶν ἐν Ἀγγλίᾳ και ἐν Οὐψάλῃ τῆς Σουηδίας μετὰ... Λουθηρανῶν.

Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου, ἡ τόσον χρήσιμος

και ἐπιτακτικὴ, τί ἄλλο εἶνε, ὁμῶς εἰπεῖν, παρά καινοτομία; Ἐ ἀνετινάσσετο ἀπὸ τῆς ἔδρας τοῦ ὁ Σεβ. και θὰ ἔσειε μετ' ἀποτροπιασμοῦ τὰς χεῖρας, ἐὰν πρὸ τοῦ πολέμου ἦκούε τι παρόμοιον. Καὶ ὁμοῦ σήμερον ὁ ἴδιος με τὸν γλυκύν, χαριτωμένον και εὐγλωττον κάλαμόν του ὑπεραμύνεται τῆς σπουδαιότητος ταύτης μεταρρυθμίσεως, κατὰ τῆς ὁποίας μόνον οἱ μεταίωνακοὶ κόρακες κρῶζουσι. Καὶ οὕτω πρέπει νὰ νὰ συμβαίη. Διότι καινοτομία περὶ τοὺς τύπους δὲν εἶνε σφαγιασμός οὐσίας και προδοσία πίστεως, καθὼς φωνασκοῦν οἱ τὴν πνευματικὴν τῶν χαίνωσιν προσπαθοῦντες νὰ δικαιολογήσων, ἀλλὰ προσαρμογὴ τῆς οὐσίας και τῆς ἀκαταλύτου πίστεως πρὸς τὰς ἐκκάστοτε δημιουργουμένης ἡθικᾶς ἀνάγκας. Δι' αὐτὸ και οἱ φρόνιμοι ἐκκλῆσ. Ταγοὶ δὲν προεξοφλοῦν, προκειμένου περὶ ζητημάτων τοιοῦτων, διὰ τελεσιδικιών ἀποφάσεων ἀλλ' ἀφίνου τὴν θύραν ἀνοικτήν, διότι δὲν γνωρίζου τινὲς θὰ εἶναι αὐριον αἱ περὶ τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν θεο. ἀπαιτήσεις.

Ὁ Σεβ. μου φίλος προσθέτει, ὅτι οὐδεὶς ἱεραρχῆς ἢ και πατριάρχης δύναται νὰ καινοτομῇ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ὁλης Ἐκκλησίας, ἀποφαινομένης δηλ. ἐν Τοπικῇ ἢ Οἰκονμ. Συνόδῳ. Φοβοῦμαι ὅτι ἡ διάγνωσις του δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰ πράγματα. Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία δὲν δημιουργεῖ και δὲν εἰσηγεῖται τοὺς ἐξωτερικοὺς περὶ τὸ θερηγεῖν τρόπους. Παρακολουθεῖ ἀπλῶς τὴν ἐξελισσομένην ἐκκλ. ζῶην και ἀναλόγως πηδαλιονχεῖ διὰ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἐθαγ. νελλοῦ! Συντάραξε πρῶτον ἡ περὶ τοῦ Πάσχα ἐρις τὸ ἐκκλ. πλήρωμα, προηγήθη ἡ ἀτομικὴ συζήτησις και προσπάθεια και εἶτα ἡ ἐν Νικαίᾳ, ζῆροστατήσασα τὰ «ὑπὲρ» και τὰ «κατὰ», κατέστρωσε τὸν ἑαυτῆς εἰκόνα. Συνηπάγη ὁ λαὸς ἐκ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν ἀγίων ποιμένων. Ἐπέμεινε ἐπὶ μακρὸν θεωρῶν τὴν παρθενίαν ὡς ἡρωϊσμόν τινα ἀνώτερον, και ὥρισεν ἡ νομοθετοῦσα Ἐκκλησία τὰ ἀνώτερα στάδια τῆς ἱεροσύνης εἰς τοὺς ἀγάμους. Διέσειον οἱ προτεστάνται διὰ τῶν ἱεροποστόλων τῶν τὰς συνειδήσεις τοῦ λαοῦ μας, και ἐγκύκλιος Συνοδικῆ τῆ 1836 διέτασσε νὰ παραδίδονται και αὐταὶ αἱ νεο-ελληνικαὶ Γραφαὶ τῶν εἰς τὸ πῦρ. Μᾶς φέρονται φιλικῶς τμήματὰ τινα προτεσταντικὰ και οἱ λειτουργοὶ τῶν ὑψοῦσιν ἀτρομήτως τὴν φωνὴν κατὰ τῶν σφαγιαζομένων ἀδελφῶν μας, και ἰδοὺ Μητροπολίται και Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς συμπροσευχόμενοι μετ' αὐτῶν. Ἀκόμη και ἡ ἡμερολογιακὴ μας μεταρρυθμίσις, ὡς βλέπει πᾶς τις, δὲν ἐξεπέδησε πάνοπλος διὰ μᾶς οἰκομεν. διατάξεως, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀναγκῶν τῶν πιστῶν μας ἀπορρέουσα, τμηματικῶς και βαθμηδὸν βαίνει πρὸς τὴν τελειωτικὴν και ἐκ τῶν ἀνω ἐγκρισίῶν τῆς. Διότι ἡ ἀρχουσα Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἡ γεννώσα τὰ ζητήματα, ἀλλ' ἡ ρυθμιζουσα και κανονίζουσα αὐτὰ, γεννώμενα ἀπὸ τῶν κοινωνιῶν.

Ἡ ποικιλία τῶν τύπων, μᾶς λέγει ὁ Σεβ. θὰ μᾶς ὠθήσῃ εἰς τὴν ἀναρχίαν και τὸν Προτεσταντισμόν. Ὁμοίομορφον τυπικὸν βεβαίως ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς τὴν αὐτὴν πίστιν ἀσκοῦντας, Πότε ὁμοῦ τυπικὸν και δόγμα ἐθεωρήθησαν ἰσοστάσια, και πότε ἡ Ἐκκλησία δὲν ἠνέχθη τὴν ποικιλίαν τῶν τύπων, μητρικῶς ὑπὲρ τῶν τέκνων τῆς συγκαταβαίνουσα; Δὲν εἶναι αὐτὴ, ἡ ὁποία πληθῶραν ἄλλοτε εἶχε λειτουργῶν; Δὲν εἶναι αὐτὴ, ὑπὸ τῆς ὁποίας τὴν στέγην ὁμοῦ συνεστραγάζοντο κατὰ τοὺς χροσσοὺς τῆς αἰῶνας Μικρασιατικῆς, Ἀφρικανικῆς, Ἀλεξανδρινῆς και

Αντιοχειανή Σχολή; Δὲν εἶναι αὐτή, ἣς ὁ μέγας ἀπόστ. Παῦλος καὶ κατεπολέμησε τὴν περιτομὴν καὶ χρῆσιν ἔκαμε τῆς περιτομῆς κατὰ τὰς περιστάσεις; Ἄς ἀναγνώσῃ ὁ Σαβ. μου τὸ 22 κεφ. τοῦ Ε βιβλ. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας τοῦ Σωκράτους καὶ ἐκεῖ θὰ ἴδῃ ποία διαφορὰ ἦθῶν καὶ ἐθίμων συνέζη ἀρμονικῶς εἰς τὰς ἡμέρας του. «Οὐδέμια τῶν θρησκειῶν, λέγει, τὰ αὐτὰ ἦθη φυλάττει, κἂν τὴν αὐτὴν περὶ τούτων δόξαν ἀσπάξῃται. Καὶ γὰρ οἱ τῆς αὐτῆς πίστεως ὄντας διαφωνοῦσι περὶ τὰ ἔθνη πρὸς ἑαυτούς.» Καὶ ἀρχίζει ἓνα μακρὸν κατάλογον διαφορῶν ὡς πρὸς τὰς νηστειάς, τὴν τέλεσιν τῆς θ. Εὐχαριστίας, τὸν ἔγγαμον, καὶ ἄγαμον κληρὸν, τὰς βαπτίσεις, τὴν θέσιν τῶν θυσιαστηρίων, τὰς λυχναφίας, τὰ Σάββατα κλπ. κλπ.

Ἡ ποικιλία ἐν τῇ ἐκφάνσει δὲν εἶναι ἀταξία, ἀλλὰ σημεῖον οπαγωγῆς ἐνδοθεν ζωῆς πολυτρόπως ἐκδηλουμένης. Σιδηροῦς οἰκονόμοις χιτῶν φρονεῖ δὲν προάγει τὸ ἐκκ. σῶμα. Οἰκονομίαι τινὲς εἶναι ἀναλόφουντοι, ἂν δὲν προκρίται νὰ χάνωμεν τοὺς χριστιανούς μας. Ὡς ἐν τῇ φύσει, οὕτω καὶ ἐν τῇ θρησκείᾳ τὸ πανομοιότυπον εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον. Ἡμπορεῖτε νὰ ἔχετε ἀπαράλλακτα νομίσματα, ἢ ποτήρια, ἢ καρφία, ἢ μαχαιροπαιρῶνα, προϊόντα τῆς ἀψύχου μηχανῆς, ὄχι ὁμοῦ καὶ ἀπαραλλάκτως θρησκεύοντας λογικοὺς καὶ ἀλυθέρους ἀνθρώπους. Ἀρκεῖ νὰ δοξάζηται ὁ Κύριος, καὶ δὲν βλέπει ἂν δοξασθῇ μὲ τύμπανα καὶ χορούς. Ὁ Σαβ. βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἐγὼ βλέπω πρὸς τὰ ἐμπρός. Κατὰ τὴν ἐκείνου ἰδέαν τὸ ἅγ. Πνεῦμα ἓνα μόνον Δαβὶδ ἔπλασεν, ἓνα Ρωμανόν, ἓνα Χρυσόστομον. Ἐγὼ ἂ πεκδέχομαι νέους Δαβὶδ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, νέους Ρωμανούς καὶ νέους Χρυσόστομους ὡς ἀτόδειξιν τοῦ ὅτι τὸ ἅγ. Πνεῦμα διαρκῶς ἐν αὐτῇ μένει καὶ τὴν ἐμπνέει. Καὶ ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔχουν ἐστηλωμένα λά βλήματα περιπαθῶς πρὸς τὴν Ἰουστινιάνειον ἁγίαν Σοφίαν, ἥτις θῆτον ἢ βράδιον θὰ κρημνισθῇ ἐγὼ εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ὁ Θεὸς Ἰουστιανούς θὰ ἀνεγείρῃ καὶ ἄλλους, διὰ νὰ κτίσουν πρὸς τιμὴν του ἰδρύματά καὶ τῆς ἁγ. Σοφίας ἐκπαγλότερα καὶ τιμώτερα.

Ἐν τῷ ἐν Manchester ναφ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
14 Ἰουλίου 1928 ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
Ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας»

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΟΣ ΛΕΠΡΟΥ

Τελευταίως ἐλήφθη ἐπιστολὴ τοῦ ἐν Σπιναλόγκῃ Κρήτης λεπρού ἀδελφοῦ μας Νικ. Σκουλούδη. Τόσον ἡ προέλευσις ὅσον καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς καὶ αἱ περιστάσεις ὑφ' ἃς ἐγράφη, καθιστοῦν ταύτην ἀξιόλογον καὶ φορέα τοῦ πνευματικοῦ ἐκείνου ἀρώματος, τὸ ὁποῖον ἀποτνέουν οἱ ἀνθῶνες τῶν εὐλογητῶν ἐκτάσεων τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπὶ 14 ὁλόκληρα ἔτη ζῆ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἰς τὴν βραχόδη καὶ ἀξενον ἐκείνην ἐρηόνησον ὑπὸ τὰς δυσχερεστεράς τῶν περιστάσεων, σὺρον ἓνα πληρὴς πληγῶν, πόνων καὶ ἀρωτηριασμῶν σῶμα, τοῦ ὁποῖου ἡ θλιβερά κατάστασις καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τραγικώτερα

ἀπὸ τὸν ἐπαυξάνοντα καὶ ἐπαπειλοῦντα κίνδυνον τῆς στερησεωςκαὶ τοῦ ἡλιακοῦ ἀκόμη φωτός.

Πῶσον θαυμαστός ὁ Κύριος, Ὅστις εὐηρεστήθη νὰ στήσῃ λαμπρόν, ἐνδοξόν καὶ φωτεινὸν θρόνον εἰς τὸ ἐρείπιον αὐτὸ τῆς ζωῆς. Εὐλογητὴ χάρις παρήγορος πίστις, γλυκεῖα ἀνακούφισις, πολῦτιμος ἐλπίς, ἀκατάβλητος δύναμις καὶ πληθὺς ὅλη ἀκτινοβολιῶν ἐκπέπονται ἀπὸ τὴν θεῖαν παρουσίαν τοῦ Σωτῆρος κατασκηνώσαντος ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστοῦ αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ σκληρὰ δοκιμασία τοῦ θανάτου τῆς ὁμοιοπαθοῦς συζύγου του ἀντιμετωπίζεται μετὰ τοσαύτης καρτερίας καὶ ὑπομονῆς, οἷαι ἀποτυπῶνται ἐν τῇ κατωτέρῳ ἐπιστολῇ του.

«Ἀγαπητὲ μου, μετὰ σωματικῆς μου μεγάλης λύπης σοῦ ἀναγγέλω τὸν σωματικὸν προσωρινὸν θάνατον τῆς προσφλοῦς μου συζύγου Καλλιόπης (Θεσ. δ. 1216) καὶ μετὰ μεγάλης μου πνευματικῆς χαρᾶς σοῦ ἀναγγέλω τὴν πνευματικὴν πρὸς τὸν Χριστὸν ἀποδημίαν τῆς πιστῆς καὶ ἀγαπητῆς μου συζύγου. Ἡ λύπη μου εἶναι ἀπερίγραπτος ἵδιότι εἶχε μεγάλην ὑπομονὴν ἐνῶ εἶχε βάσανα πολλὰ καὶ οὐδέποτε ἐγγύγιεν οὔτε παρεσπενθή πρὸς τὸν Θεὸν ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προσευχῆς ἐδοξάζε τὸν Θεὸν καὶ μετὰ μεγάλης εὐχαριστήσεως. Τώρα ἓνα ἔτος ἦτο ἀκίνητος εἰς τὴν κλίνην καὶ ὑπέφερε φρικτοὺς πόνους ἀλλὰ εἶχε τὴν πίστιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἔλεγε «Σὲ εὐχαριστῶ Θεέ μου μετὰ χαρᾶς μεγάλης, εἰς τὰ βάσανα αὐτὰ εὐχαριστοῦμαι, δὲν ἔχω κανένα παράπονον εἰς κανένα διότι μοιραίως πάσχω» οἱ πόνοι καὶ αἱ πληγαὶ εἶναι ἡ χαρὰ μου διότι ἔχω τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ με παραλάβῃς εἰς τὴν οὐρανίον σου βασιλείαν διὰ νὰ εἶμαι πάντοτε μαζὺ σου».

Πέντε ἡμέρας πρὶν ἀποδημήσῃ εἰς τὸν Χριστὸν ἦλθεν εἰς πνευματικὴν ἐκστασιν καὶ εἰδετὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ἦτο ἐσπέρας καὶ ἐνῶ προσήχητο μοῦ λέγει «δόσε μου τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰς ἀγκάλας μου». Ἀφοῦ τῆς ἔδωσα τὸ εὐαγγέλιον ποσηχηθῆ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ἀμέως τῆς ἦλθεν ἐκστασις καὶ δὲν ὠμίλησε πλέον. Ἐγὼ προσευχόμενος πλησίον τῆς κλίνης τῆς περιέμενον, δεῖ ἦθελε παραδώσει τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Κύριον. Ἐμελέτησα διὰ κλαυθμοῦ ὁλόκληρον τὸ ψαλτήριον καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς ψαλμοὺς κγ'—κλ. Τὴν τρίτην ἐσπέραν ἐνῶ ἐκαθήμην μετὰ μίας ἀγαπητῆς γραίας, ἣν ἀγαποῦσε πολὺ, μᾶς λέγει. «Ἐοῖς βλέπετε τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, ἃ ἐγὼ βλέπω καὶ τὴν χαρὰν τὴν ὁποῖαν ἔχω σὲς τὴν ἔχετε.» Τῆς εἶπα νὰ μᾶς εἴπῃ τί βλέπει καὶ μετὰ γλυκοῦ γέλωτος μᾶς λέγει «εὐρεσκόμεθα εἰς ἓνα ὠραιότατον μέρος ὅπου εἶναι χαρὰ καὶ ἀγαλασίς» ἐντὸς αὐτοῦ εἶναι ἓνα ὑπέρλαμπρον παλάτιον. Εἶναι ἐδῶ πλησίον μας πολὺ ἀρνάκια λευκὰ γύρω μας. Γίνεται ἓνας ὠραίος χορὸς ἀπὸ παιδιὰ ἕως 15 χρόνων ὅλα. Παίζου ὠραία

μ' εγώ τῆς (πίστος ἢ γλυκείης εἶναι μεγάλη καὶ ἡ κορδιά μου χαίρεται. Βλέπω πλήθος, χιλιάδας νέων οἵτινες ἔρχονται καὶ κρατοῦν στέφανα καὶ πλήθος παιδίων κρατοῦν εἰσαγγέλια κόκκινα εἰς τὰς χεῖρας καὶ ἄλλα κρατοῦν διάφορα φῶτα καὶ ψάλλουν τόσον πολὺ γλυκὰ ὥστε ἡ καρδίᾳ μου ἀγάλλεται. Καὶ ἔφαθ' ὡς ἔλεγον «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος ὁ Θεός» ἄλλοι δὲ ἔλεγον «Δόξα, δόξα, δόξα τῷ Θεῷ». Πόσον ὠραῖα εἶναι τὰ εὐμορφα παιδιὰ τὰ ὁποῖα κρατοῦν τὰ κόκκινα εἰσαγγέλια· νὰ καὶ ἐγὼ κρατῶ τὸ ἰδικόν μου, Αἴφνης ἀκούεται θόρυβος ἐντός τοῦ πλήθους· ἔρχεται ὁ Μιχαὴλ Ἀρχάγγελος ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸν εἶδα. Ἐκόντα μετὰ ἀγωνίας διὰ νὰ τὸν ἴδω ἀλλὰ δὲν ἤλθε. Κατόπιν ὅλο τὸ πλήθος συνηθροίσθη μαζί καὶ ἐγένετο ἓνας γάμος εἶδον τοὺς νυμφίους ἐθαύμασα τὴν ὠραιότητά των. Ἦταν στολισμένοι τὰ λευκὰ καὶ τὰ στέφανα ἔλαμπαν εἰς τὴν κεφαλὴ των. Ἀφοῦ ἔγιναν μεγάλης χαρῆς ἔπηραν τοὺς νυμφίους καὶ ἔφυγαν ἀλλὰ τὸ περιβόλι αὐτὸ δὲν εἶχε τέλος. Αἴφνης βλέπω ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ μίαν ἄμαξαν πυρὸς καὶ ἐντός αὐτῆς ἐκάθητο εἰς νέος μετὰ τὸ ξανθὸν γένειον καὶ ὠραιότατος εἰς τὴν ὄψιν καὶ ἐφρόντισα νὰ τὸν ἴδω καλὰ ἀλλὰ εἰς τὴν στιγμήν ἐχάθη μαζί μετὰ τὴν ἄμαξαν καὶ ἐπέρασεν ὡς ἀστρατὴ ἀπὸ ἐπάνω μας.

Ἦθελον εἶναι ἡτο δυνατόν νὰ ἐβλέπετε καὶ σεῖς τὴν δόξαν καὶ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ νὰ χαρῆ ἢ καρδία σας ὡς καὶ ἡ ἰδική μου. Ἐπεὶ ἔπαυσε πλέον νὰ μᾶς λέγῃ περὶ πνευματικῶν φαινομένων. Φαίνεται ὅτι δὲν ἐπέτρεψεν ὁ Κύριος νὰ μᾶς εἴπῃ ἄλλα. Ἀφοῦ ἔπαυσεν ἤρχισεν ἀμέσως προσευχὴν καὶ εἶπεν «Εὐλογημένος καὶ δοξασιμένος νὰ εἶσαι, Θεέ μου, σὲ εὐχαριστῶ. Εἶμαι εὐχαριστημένη δὲν ἔχω κανένα παράπονον εἰς τοὺς πόνους. Χαίρω δὲν σοῦ ζητῶ ὑγίαν, μόνον τὴν οὐράνιον βασιλείαν, ἐκείνῃ ἀναπαύσης μετὰ τῶν ἁγίων σου. Ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν ἐβασανίσθη μόνον μὴ μοῦ δώσης θάνατον ἐκτός νὰ μοῦ δώσης τὴν συγχώρησιν, ἄφεισιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ συγχώρησον Κύριε πάντα τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ τοὺς ἀσθενεῖς θεράπευσον καὶ λάβε τους εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν σου καὶ μετὰ τὸν ἀγαπητόν μου σύζυγον καὶ μετὰ τὴν καλὴν μου μητέρα νὰ μᾶς ἔχῃς μαζί σου εἰς τὸν παράδεισον. Εὐλογημένος νὰ εἶσαι πάντοτε πολυέλεος καὶ πολυσπλαγγῆς Θεέ, σὲ εὐχαριστῶ δικαίε καὶ ἀληθινέ, ἐνίσχυσον Κύριε τοὺς ἀνθρώπους καὶ διαφύλαξον τὸν κόσμον ἀπὸ πᾶσαν κακίαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου σου εὐλόγησον καὶ τοὺς ἀγαπημένους ἀδελφοὺς ἐνίσχυσε νὰ ὁμολογοῦν τὸ ὄνομά σου ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων. Σ' εὐχαριστῶ Θεέ μου. Πιστεύω καὶ ὁμολογῶ Πατέρα ὁλόν καὶ ἅγιον Πνεῦμα».

Ἐπειτα λέγει μετὰ χαρᾶς μεγάλης «τὸν Σωτῆρά μας καὶ μόνον τὸν Σωτῆρά μας Χριστὸν» καὶ δὲν ὠμίλησε πλέον καὶ τὴν ἐπύθειον παρέδωσε τὸ Πνεῦμα μετὰ τὸ μειδίωμα εἰς τὰ χεῖρα. Ἐπειτα ἐγὼ ὁ ταλαίπωρος ἄρχισα καὶ ἔκλαιγα πικρῶς, ὅχι διότι τὴν ἔχασα διότι γνωρίζω μετὰ βεβαιότητος ὅτι τὴν πῆρε ὁ Χριστὸς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν τὴν ὁποίαν ἡμεῖς πάντες οἱ πιστοὶ ἐπιζητοῦμεν, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἦτο ἀγαπητὸς σύντροφος καὶ ἐξήσαμε μαζί εἰς τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον 7 ἔτη.

Ἦτο 25 ἐτῶν, ἦτο πολὺ πιστὴ εἰς τὸν Θεόν, Πάντε, ἦν ἀγαποῦσαν, οὐδέποτε ἐμάλωσε, οὔτε ἐβλασφήμησε οὔτε ἐγόγγυσε, μόνον ἦτο εὐλογημένη παρὰ Κυρίου καὶ ἐγὼ ὁ ταλαίπωρος εἶχον θάρρος μαζί της. Εἰς τὴν κλίνην ἦτο 5 χρόνια ἀλλὰ ἡ καλὴ τῆς χάρις ἦσαν πολλαί. Καίτοι ἦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ ἡ πίστις καὶ ἡ χάρις τῆς ἦτο μεγάλη, αἱ πληγαὶ τῆς ἔγιναν μαῦρες ἀπὸ τὴν φλόγωσιν, πλὴν δόξα τῷ Θεῷ διότι ἂν καίτις φρικτοὺς πόνους ἐδόξαζε τὸν Θεόν καὶ ἔλεγεν «εὐχαριστῆμένη εἶμαι δὲν τρομάζω τοὺς πόνους μόνον ἔχω χαρὰν διότι προσεχῶς θὰ πάω μετὰ τὸν Χριστόν. Τὸν θάνατον δὲν τὸν φοβοῦμαι διότι ἐνικήθη διὰ τῆς ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν».

Ἀγαπητέ μου, λόγφ τῆς θλίψεως μου δὲν μπορῶ νὰ γράψω ἐπὶ τοῦ παρόντος. Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς πίστεως μου συζύγου ποῦ εἶπε· «Τὸν Σωτῆρά μας καὶ μόνον τὸν Σωτῆρά μας» καὶ εὔτε σεῖς ἀγαπητέ μου, μὴ λησμονήσῃτε ποτὲ τὰς λέξεις αὐτὰς τὰς γλυκείας.

Σπιναλόγκα 23 Ἰουνίου 1928

Μετὰ πολλὴν ἀγάπην Χριστοῦ

ΝΙΚ. Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

Ἡ ΠΡΟΣΚΛΗ ΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καὶ ἀναπαύσω ὑμᾶς».....

Ἀκουσον ἁμαρτωλὲ τὴν φωνὴν τοῦ Ἰησοῦ ὅστις ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐκρεμάσθη χάριν σοῦ. Πρόσεξον εἰς τὴν φωνὴν ἣτις σὲ καλεῖ «ἐλθέ» Μὲ ἀγκάλας ἀνοικτὰς θέλει σὲ δεχθῆ δευλέ.

Μὴ βραδύνεις μὴ ἀργῆς, ἴδου σπεύδει ὁ καιρὸς Τώρα εἶναι ἡ σπορὰ μετ' ὀλίγον θερισμός, Ἴδου τώρα ὁ Χριστὸς σοῖ προσφέρει δωρεάν σωτηρίαν ἐντελῆ καὶ εἰρήνην καὶ χαρὰν.

Σὲ προσδέχεται εὐθύς σὲ φιλεῖ σὲ προσφωνεῖ «Νεκρὸς ἦσο πλὴν ἴδου σοὶ χαρίζω τὴν ζωὴν ἦσο καὶ ἀπολωλὸς καὶ πλανώμενος μακρὰν Εἶσαι ὁ Υἱὸς μου νῦν φέρων εἰς ἐμέ χαρὰν».

Ὡ ὁποῖα θαυμαστὴ ἔνδοξος καὶ τρυφερὰ ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἣτις σὲ καλεῖ γλυκὰ.

Μὴ φανῆς ἄφρων ποτὲ ν' ἀρνηθῆς τὴν προσφορὰν διότι βαίνεις σ' ὄλεθρον φρικτὸν κ' αἰωνίαν συμφορὰν

26. Αὐγ. 1928

T.

Ο φίλοι συνδρομηταί με την πεποίθησιν ὅτι ἡ ἔκδοσις τῆς Νέας Ζωῆς» δὲν ἀποτελεῖ κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, ἅς στείλωσι προθύμως καὶ εὐχαρίστως τὴν μικρὰν συνδρομὴν των.

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΩΝ ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ

«Ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἠθικὴ εἶναι τὰ ἀναγκαῖα στηρίγματα τῆς εὐδαιμονίας τῶν κρατῶν. Καὶ εἰς μάτην θὰ ἰσχυρίζετο ὅτι ἔχει πατριωτισμὸν ἐκεῖνος ὁ ὅποιος θὰ ἤθελε ν' ἀνατρέψῃ τοὺς δύο αὐτοὺς στύλους τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος. (1) πολιτικὸς πρέπει νὰ τοὺς σέβεται καὶ νὰ τοὺς προστατεύῃ. Δὲν θὰ ἦτο ἀρκετὸς ὁλόκληρος τόμος, διὰ νὰ περιγραφῇ τὰς σχέσεις πού ἔχουν ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἠθικὴ μετὰ τὴν δημοσίαν εὐημερίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν πολιτῶν. Ἄλλ' ἅς ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ ἠθικὴ ἡμπορεῖ ν' στηριχθῇ μόνη τῆς. Ἡ λογικὴ καὶ ἡ πείρα δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ προσδοκῶμεν ὅτι τὴν ἐπίδρασιν πού θὰ ἔχη ἴσως ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος μερικῶν ξεχωριστῶν ἀτόμων μία λίαν ἐπιβεβλημένη ἐκπαίδευσις, θὰ τὴν εὐρωμεν καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἐνὸς ὁλοκλήρου ἔθνους, ἀνευ τῆς συνδρομῆς τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων.

Ἡ ἀρετὴ καὶ τὰ καλὰ ἦθη εἶνε τὸ κίνητρον τῆς δράσεως μιᾶς λαϊκῆς κυβερνήσεως· καὶ κανεὶς φιλόπατρις ἀνὴρ δὲν θὰ ἔβλεπε μετ' ἀδιαφορίαν τὴν ὑπονόμισιν τῶν θεμελιῶν αὐτῶν τῷ ἔθνικῷ οἰκοδομήματι.

Ἐνθαρρύνετε, ὡς ὑψίστης σπουδαιότητος, τοὺς θεσμοὺς οἱ ὅποιοι εἶναι προωρισμένοι νὰ διαδίδουν τὰ φῶτα ὅσον περισσώτερον ἢ κοινὴ γνώμη ἀντλεῖ δύναμιν ἀπὸ τὴν φύσιν τῆς κυβερνήσεώς της, τόσον περισσώτερον πρέπει νὰ εἶναι φωτισμένη».

— «Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἐπιστήσω, φίλοι συμπολίται, τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ κομματικοῦ πνεύματος. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶνε δυστυχῶς ἀχώριστον ἀπὸ τὴν φύσιν μας· συνδυάζεται μετὰ τὰ ἰσχυρότερα πάθη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας· ὑφίσταται ὑπὸ διαφόρους μορφάς εἰς ὅλα τὰ κυβερνητικὰ συστήματα. Ἄλλὰ τὰς μεγαλειτέρας συμφορὰς ἐξασκεῖ ὑπὸ τὰς λαϊκὰς κυβερνήσεις καὶ ἡμποροῦμεν νὰ τὸ θεωρήσωμεν ἀληθινὰ ὡς τὸν λυσοδέστερον ἐχθρὸν των. Ἡ διαδοχικὴ ἐπικράτησις τῶν πατριῶν διερεθίζει τὴν δίψαν ἐκείνην τῆς ἐκδικήσεως ἡ ὅποια συνοδεύει τὰς ἐσωτερικὰς διχονοίας. Ἡ ἐπικράτησις αὐτὴ εἶναι καθ' ἑαυτὴν φορικὸς δεσποτισμὸς καὶ καταλήγει εἰς τὸ νὰ συνεπιφέρῃ ἕνα διαρκέστερον δεσποτικόν. Διότι αἱ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσαι ἀνεμαλίας καὶ δυστυχίαι κάμνουν τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐπιζητοῦν τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἡσυχίαν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐνὸς μόνου ἀνδρὸς καὶ ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἐπιτηδεύει καὶ εὐτυχέστερος τῶν ἀντιπάλων του ὁ ἀρχηγὸς κάποιας φατριάς ἐπωφελεῖται ἀπὸ τὴν δημοσίαν αὐτὴν διάθεσιν διὰ ν' ἀνιψωθῇ ἐπάνω εἰς τὰ ἔρειπα τῆς δημοσίας ἐλευθερίας. Τὸ κομματικὸν πνεῦμα, παντοῦ ὅπου βασιλεύει, ἐξασθενίζει τὴν δημοσίαν διοίκησιν, ἐξάπτει τὰ μίσση, δημιουργεῖ ταραχὰς, προκαλεῖ ἐξεγέρσεις, εἰσάγει τὴν διαφθορὰν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως».

— «Νὰ διατηρῆτε ὑψηλὴ τὴν ἔθνικὴν πίστιν ὡς μέσον ἀποκτήσεως δυνάμεως καὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἡσυχίας σας. Νὰ καλλιεργῆτε τὴν εἰρήνην. Νὰ ἐνθυμῆσθε ὅτι δαπάναι γενόμεναι ἐπικαίρως ἡμποροῦν νὰ προλάβουσι ἄλλας μεγαλυτέρας, Ν' ἀποφύγετε, ὄχι μόνον δι' αὐστηρᾶς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐξοφλήσεως τῶν ἐξόδων τὰ ὁποῖα ἀναπόφευκτοι πόλεμοι ἤθελαν προκαλέσει, τὴν αὔξησιν τοῦ δημοσίου χρέους· καὶ νὰ εἰσθε ἀρκετὰ γενναῖοι ὄφρονες ὥστε νὰ μὴ ἐπιρρίπτεται εἰς τὰς ἐπικρατούσας γενεὰς ἕνα βάρος πού πρέπει σῆς νὰ φέρεται.

Οἱ ἀντιπρόσωποι σας εἶναι ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι θὰ θέσουσι εἰς ἐφαρμογὴν τὰ ἀξιώματα ταῦτα ἀλλὰ διὰ νὰ πράξουν τοῦτο, ἔχουν ἀνάγκη τῆς συνδρομῆς τῆς κοινῆς γνώμης. Πρέπει νὰ τὸ πάρατε ἀπόφασιν ὅτι, διὰ νὰ ἐξοφληθῇ ἕνα δημοσίον χρέος, εἶναι ἀναγκαῖον ἕνα δημοσίον εἰσόδημα· καὶ ὅτι δὲν ἡμποροῦν νὰ ὑπάρξουν δημοσία ἔσοδα χωρὶς φόρους. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐπινοηθῶν φόροι οἱ ὅποιοι νὰ μὴ εἶναι δυσάρεστοι καὶ φορτικοί.

Ἡ συμπαρομοσιτοῦσα πάντοτε περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν φόρων στενοχωρία καὶ ἡ δυσκολία τοῦ ζητήματος τῶν φόρων πρέπει νὰ σᾶς κάμνουν ὥστε νὰ κρίνετε ἐπιεικῶς τὴν στάσιν τῆς κυβερνήσεως· καὶ ἡ κοινὴ γνώμη ὀφείλει νὰ συγκατατίθεται εἰς τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἡ νόμιμος κυβερνήσις εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ λαμβάνῃ ὅπως ἐξουσίᾳ καὶ χρέματι πού ἀπαιτοῦνται διὰ τὰς δημοσίας ἀνάγκας».

— «Κάθε ἀντίστασις ἐναντίον τῆς ἐκτελέσεως τῶν νόμων, κάθε κίνησις σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι νὰ παρεβάλλῃ δυσχερείας ἢ ν' ἀνακόπη τὴν δρᾶσιν τῆς νομίμου κυβερνήσεως, ἀντιτίθεται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ διακυβερνήσεως τῆς χώρας. Αἱ τοιαῦται κινήσεις ὀργανώνουν φατριάς, προσδίδουν εἰς αὐτὰς μίαν τεχνητὴν δύναμιν, ἐπιδιώκουν ν' ἀντικαταστήσουν τὴν θέλησιν τοῦ ἔθνους, ἑκφραζομένην διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του, μετὰ τὴν θέλησιν μιᾶς μόνου μερίδος, μιᾶς ἀσθενοῦς καὶ τεχνητῆς μειοψηφίας. Ἄνδρες φιλόδοξοι, ἐπιτήδειοι καὶ ἐστρατημένοι ἀρχῶν καὶ οἱ ὅποιοι θὰ συντρίβουν ἔπειτα τὰ ὄργανα χάρις εἰς τὰ ὁποῖα κατέλαβαν ἀθεμίτως τὴν ἐξουσίαν, ἡμποροῦν νὰ ἐκμεταλλευθῶν τὰς τοιαύτας κινήσεις διὰ νὰ σφετερισθῶν τὴν ἐξουσίαν τοῦ λαοῦ καὶ ἀναλάβουσι αὐτοὶ τὴν κυβερνήσιν».

[Ἐκ τῆς ἀποχαιρετιστήριον διάγγελμα τοῦ Γεωργίου Οὐάσιγκτον πρὸς τὸν ἀμερικανικὸν λαόν]

Λόγῳ ἀσθενείας τῶν ἐργατῶν ἐκ θαλασίου τοῦ περιοδικόν μας καθυστέρησεν ἐπὶ δεκαπενθήμερον, ἀπὸ τὸ προσεχὲς ὅμως φύλλον θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν κανονικὴν ἐκδόσιν του.